

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

OPĆINE PALE

2023.

Broj: 01-02-07-11-2-3122-7/23

Sarajevo, august 2024.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II.	REZIME DATIH PREPORUKA.....	4
III.	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	5
IV.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	6
1.	UVOD	6
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	6
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA	7
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	8
5.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE	10
5.1	Izrada i donošenje budžeta i plana rada.....	10
5.2	Izveštavanje.....	11
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	11
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	12
6.1.1	Prihodi i primici	12
6.1.1.1	Prihodi od poreza	12
6.1.1.2	Neporezni prihodi	12
6.1.1.3	Primljeni transferi i donacije.....	13
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	14
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	14
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	15
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	17
6.1.2.4	Kapitalni transferi	18
6.1.2.5	Izdaci za nabavku stalnih sredstava.....	20
6.1.3	Finansijski rezultat.....	20
6.2	BILANS STANJA.....	21
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe.....	21
6.2.1.1	Novčana sredstva	21
6.2.1.2	Kratkoročna potraživanja.....	21
6.2.2	Stalna sredstva	21
6.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	22
6.2.4	Dugoročne obaveze i razgraničenja	23
6.2.5	Izvori sredstava	23
6.2.6	Popis imovine i obaveza	23
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	24
7.	JAVNE NABAVKE	24
8.	SUDSKI SPOROVI.....	26
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	27
V.	PRILOZI	28
1.	GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	28
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	28

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izveštaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Općine Pale (u daljnjem tekstu: Općina)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2023. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanog u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Općine na 31. 12. 2023. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

- 1. Ne možemo potvrditi vrijednost cestovne infrastrukture iskazane u okviru stalnih sredstava u iznosu od 5.396.171 KM, s obzirom na to da nije prezentirana dokumentacija koja potvrđuje na koji način je utvrđena njihova vrijednost i izvršeno knjigovodstveno evidentiranje u 2023. godini. Nije izvršeno povećanje vrijednosti stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava za 116.628 KM, koliko iznose ulaganja u stalna sredstva koja su planirana i iskazana na poziciji kapitalnih transfera.
Navedeno nije u skladu s Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačke 6.1.2.4 i 6.2.2 Izvještaja).**

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Općine u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Načelnik je odgovoran za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Općine;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Općine Pale za 2023. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Općine za 2023. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Prilikom izrade Budžeta nisu dosljedno poštovani određeni rokovi, te određeni rashodi i izdaci nisu planirani na odgovarajućim pozicijama predviđenim analitičkim kontnim planom za budžetske korisnike. Nije imenovan odbor za likvidnost budžeta, nisu se sačinjavali planovi novčanih tokova, kao ni mjesečni operativni planovi. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH (tačka 5.1 Izvještaja);
2. Prilikom obavljanja godišnjeg popisa nisu sačinjene potpune popisne liste, nisu utvrđena odstupanja i nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem stalnih sredstava, zbog čega godišnji popis imovine nije obavljen u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka 6.2.6 Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Općine u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **U evidencijama o radnom vremenu je kod svih zaposlenika iskazano identično vrijeme početka i završetka rada, zbog čega izražavamo sumnju u njihovu vjerodostojnost (tačka 6.1.2.1 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, načelnik je odgovoran da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedio namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Općine, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 29. 8. 2024. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s. r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s. r

II. REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.	Sačiniti registar rizika te vršiti identifikaciju i procjenu rizika, s ciljem uspostavljanja sistema internih kontrola, na način propisan Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	4.
2.	Donijeti plan integriteta i vlastiti plan borbe protiv korupcije, s ciljem smanjenja rizika nastanka korupcije i drugih nepravilnosti.	4.
3.	Rashode i izdatke Budžetom planirati na odgovarajućim pozicijama kontnog plana za budžetske korisnike, poštovati rokove izrade budžeta, te sačinjavati planove novčanih tokova i operativne planove, u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.	5.1
4.	Bilans stanja popunjavati preuzimanjem salda iz Glavne knjige, a periodične finansijske izvještaje dostavljati Vijeću, i objavljivati na službenoj stranici Općine, u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.	6.
5.	Osigurati dosljedno poštovanje odredbi zaključenih ugovora o zakupu, u dijelu plaćanja mjesečne zakupnine u ugovorenom roku.	6.1.1.2
6.	Uspostaviti vjerodostojne evidencije o radnom vremenu, u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.	6.1.2.1
7.	Donositi programe održavanja lokalnih cesta, kako je utvrđeno Zakonom o cestama FBiH, a održavanje i pružanje usluga javne rasvjete realizirati u skladu sa Odlukom Vijeća.	6.1.2.2
8.*	Ulaganja u imovinu Općine evidentirati kao uvećanje stalnih sredstava, a na poziciji kapitalnih transfera evidentirati nepovratna davanja u svrhu nabavke kapitalne imovine, u skladu s odredbama Pravilnika o knjigovodstvu u FBiH.	6.1.2.4
9.	Izvršiti analizu naplativosti potraživanja za zakup i zemljišnu rentu iz ranijeg perioda, te u skladu s konstatovanim poduzeti daljnje mjere.	6.2.1.2
10.	Osigurati odgovarajuću dokumentaciju, koja je osnov za knjiženje stalnih sredstava u poslovnim knjigama Općine, a prije stavljanja stalnog sredstva u upotrebu vršiti evidentiranje na kontu stalnih sredstava u pripremi, sve u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama Općine Pale.	6.2.2.1
11.	Sačiniti potpune popisne liste koje sadrže stanje po knjigama i stvarno stanje po količini i vrijednosti stalnih sredstava, s ciljem usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine, u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.2.6
12.	Osigurati poštovanje odredbi zaključenih ugovora u dijelu ugovorenih rokova i aktiviranja zaštitnih klauzula u slučaju da ih izvođač radova ne poštuje.	7.

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (1)

III. KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Odluka o izvršenju Budžeta Općine Pale za 2023. godinu;
- Budžet Općine Pale za 2023. godinu;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Zakon o principima lokalne samouprave u FBiH;
- Statut Općine Pale;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Uredba o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u FBiH;
- Zakon o državnoj službi u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde;
- Zakon o namještencima u organima državne službe u FBiH;
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
- Odluka o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće, dodataka na plaću i naknada plaće izabраних dužnosnika, nosioca izvršnih funkcija, državnih službenika i namještenika Općine Pale;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o javnim nabavkama;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Općina Pale je jedinica lokalne samouprave u sastavu Bosansko-podrinjskog kantona, uspostavljena Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH.² Nadležnosti Općine utvrđene su Ustavom FBiH, Ustavom Srednjobosanskog kantona, spomenutim Zakonom i Statutom Općine.

U vlastite nadležnosti Općine posebno spadaju: osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda; donošenje budžeta Općine; donošenje programa razvoja djelatnosti od značaja za funkcionisanje Općine; osiguravanje uslova za zaštitu životne okoline; osiguravanje, uspostavljanje i održavanje premjera i katastra zemljišta i evidencije prava na nekretninama; utvrđivanje politike upravljanja i raspolaganja imovinom; lokalna komunalna infrastruktura (vodosnabdijevanje, održavanje javne čistoće, lokalni putevi i mostovi, ulična rasvjeta, parkinzi, parkovi); utvrđivanje politike korištenja i utvrđivanja visine naknade za korištenje javnih dobara; utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem; vođenje urbanističke i stambene politike; osnivanje, upravljanje, finansiranje i unapređenje ustanova iz oblasti osnovnog obrazovanja, kulture i sporta; raspisuje referendum; javni zajam i odlučuje o zaduženju Općine te vrši i druge poslove od lokalnog značaja, koji nisu isključeni iz nadležnosti, niti dodijeljeni u nadležnost nekog drugog nivoa vlasti.

Općina je uspostavila Registar budžetskih korisnika, kojim je kao budžetski korisnik utvrđena Općina.

Javna preduzeća i ustanove čiji je osnivač Općina su: JU Dom zdravlja, JKP „Prača“ d.o.o. Prača, JU Osnovna škola Prača i JP „Kulturno informativni centar“ d.o.o. Prača.

Organi Općine su Općinsko vijeće (u daljem tekstu: Vijeće) i općinski načelnik (u daljem tekstu: načelnik). Vijeće je predstavničko tijelo građana i ima 11 vijećnika. Vijeće donosi Poslovnik o radu kojim je regulisan način rada, tok sjednica i druga značajna pitanja vezana za rad i njegovih radnih tijela. Načelnik je izvršni organ Općine, koji predstavlja i zastupa, donosi akte iz svoje nadležnosti, predlaže odluke i druge akte Vijeću. Vijećnici i načelnik biraju se na mandat od četiri godine neposredno na izborima, u skladu sa Izbornim zakonom BiH. Predsjedavajući Vijeća je Senad Mutapčić.

Poslovi iz nadležnosti Općine vrše se u okviru osnovnih organizacionih jedinica-službi: Kabinet načelnika, Služba za privredu, budžet, boračko-invalidsku i socijalnu zaštitu, opću upravu i matičnu evidenciju, Služba za geodetske, imovinsko-pravne poslove, katastar nekretnina, prostorno uređenje i komunalnu djelatnost, Služba za civilnu zaštitu, infrastrukturu, razvojno planiranje i upravljanje, okoliš, društvene djelatnosti i mjesne zajednice i Stručna služba Općinskog vijeća.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji sistematizovana su 32 radna mjesta, a na 31. 12. 2023. godine popunjeno je 20.

Funkciju načelnika obavlja Almin Ćutuk, imenovan 15. 12. 2020. godine, kojem je ovo prvi mandat.

Sjedište Općine je u Ulici Himze Sablje br. 33.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Općine za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od decembra 2023. do augusta 2024. godine.

² „Sl. novine FBiH“, br. 49/06

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Općine za 2016. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Općina nije postupila u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestila o preduzetim radnjama s ciljem prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke	
1.	Preispitana je opravdanost potrebnog broja sistematizovanih radnih mjesta i donesen novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji u 2023. godini.
2.	Pravilnik o plaćama i drugim ličnim primanjima službenika i namještenika uposlenih u organu uprave Općine usklađen je sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH.
3.	Osnovica za obračun plaća utvrđena je u dogovoru sa sindikatom, a obračun i isplata plaća vrši se na način utvrđen Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH.
4.	Pravilnik o plaćama usaglašen je sa zakonskim propisima, i donose se rješenja o ostvarivanju prava na naknadu za prevoz na posao i s posla.
5.	Pravilnik o plaćama i drugim ličnim primanjima službenika i namještenika uposlenih u organu uprave Općine, usklađen je sa Općim kolektivnim ugovorom, a u skladu s istim vrši se obračun i isplata otpremnine.
6.	Donesen je interni akt koji reguliše upotrebu službenih vozila, utvrđeni su normativi utroška goriva, i provodi se kontrola potrošnje goriva.
7.	Preispitana je opravdanost raspolaganja utvrđenim brojem vozila imajući u vidu obim posla i potrebe za istim. Općina raspolaže sa četiri vozila, od kojih jedno koristi načelnik, jedno općinske službe i dva Služba Civilne zaštite, od kojih je jedno vatrogasno vozilo.
8.	Na naknade za angažman uposlenika u komisijama, obračunavaju se porez i doprinosi po stopama predviđenim za prihode od nesamostalne djelatnosti, kako je to propisano odredbama Zakona o porezu na dohodak.
9.	Projekti se realiziraju u okviru raspoloživih sredstava u Budžetu Općine, od čega jednim dijelom iz transfera viših nivoa vlasti.
10.	Općina vodi pomoćnu knjigu stalnih sredstava, u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
11.	Knjigovodstveno evidentiranje obaveza vrši se u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji, Zakonom o budžetima, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
12.	Općina provodi postupke javnih nabavki za radove, uz poštivanje odredbi članova 1., 3., 4. i 6. Zakona o javnim nabavkama.

Nerealizovana preporuka

1.	Kapitalna ulaganja u objekte lokalne infrastrukture, koja su Općini povjerena u skladu sa Zakonom o principima lokalne infrastrukture, knjigovodstveno nisu evidentirani na poziciji stalnih sredstava, a održavanje istih na poziciji tekućeg održavanja stalnih sredstava.
----	--

Preporuka za koju nije izvršena ocjena postupanja

1.	Uspostaviti internu reviziju u skladu sa članom 8. stav 4. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i članom 9. stav 2. Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u Federaciji BiH. Nije izvršena ocjena postupanja jer Općina, u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH ³ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH, ⁴ koji je stupio na snagu 2020. godine, nije u obavezi uspostaviti jedinicu za internu reviziju.
----	---

Nakon izvršene revizije za 2023. godinu dato je ukupno 12 preporuka, od čega je 11 novih i jedna preporuka koja je već data u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2016. godinu.

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i usklađenost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se preduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2023. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2023. godinu.

U pismu menadžmentu dato je devet preporuka, od kojih je četiri implementirano do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, četiri djelimično implementirane, a za jednu preporuku nisu preduzete aktivnosti. Implementacijom većeg broja preporuka datih u pismu menadžmentu rukovodstvo je pokazalo spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i uspostavljanje sistema internih kontrola.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Općina u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljajući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva budžetska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata u skladu sa važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH⁵ i Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁶ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.

³ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17 i 3/19

Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja i poštovanje postojećih zakonskih propisa.

Statut Općine donijelo je Vijeće 28. 12. 2007. godine. Statutom su uređeni samoupravni djelokrug Općine, organi, međusobni odnosi organa, mjesna samouprava, neposredno učestvovanje građana u odlučivanju, finansiranje i imovina, propisi i drugi akti, javnost rada, kao i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad Općine.

Općina je u maju 2022. godine uspostavila Registar budžetskih korisnika, kojim je kao budžetski korisnik utvrđena Općina Pale.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Jedinstvenog općinskog organa uprave Općine Pale iz 2023. godine definisana je unutrašnja organizacija službi za upravu i drugih organizacionih jedinica, njihova nadležnost, sistematizacija radnih mjesta, način rukovođenja, programiranje i planiranje poslova, ovlaštenja i odgovornost službenika i namještenika u obavljanju poslova, te druga pitanja.

Općina je imenovala šefa računovodstva za koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu, koji je u skladu sa Odlukom o imenovanju od 27. 12. 2019. godine odgovoran za pružanje savjeta i podrške rukovodiocu korisnika javnih sredstava o načinu uspostavljanja, provođenja i razvoja finansijskog upravljanja i kontrole, planiranje, pripremu i praćenje provođenja planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju finansijskog upravljanja i kontrole, koordinaciju izrade internih akata, saradnju sa Centralnom harmonizacionom jedinicom Federalnog ministarstva finansija i sl. S obzirom na to da je Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i članom 7. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH, utvrđeno da rukovodilac korisnika javnih sredstava imenuje koordinatora iz reda najvišeg rukovodstva u korisniku javnih sredstava, Odlukom od 29. 4. 2024. godine za koordinatora je imenovan zaposlenik iz reda najvišeg rukovodstva, raspoređen na radno mjesto pomoćnika načelnika u Službi za privredu, budžet, finansije, boračko-invalidsku i socijalnu zaštitu, opću upravu i matičnu evidenciju.

U vezi s **upravljanjem rizicima**, donesena je strategija upravljanja rizicima, međutim nije uspostavljen registar rizika, niti se vrši identifikacija i procjena rizika.

Kontrolne aktivnosti temelje se na pisanim pravilima i principima, postupcima i drugim mjerama koje se uspostavljaju radi ostvarenja ciljeva korisnika javnih sredstava smanjenjem rizika na prihvatljiv nivo.

S ciljem uspostavljanja funkcionalnog i efikasnog sistema internih kontrola, Općina je usvojila značajan broj internih akata i procedura. Donesene su mape procesa, međutim pojedini interni akti doneseni su ranijih godina i nisu usklađeni sa propisima koji su na snazi, kao što je Pravilnik o radnim odnosima.

Općina nije u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH od 21. 6. 2023. godine koji obavezuje na primjenu Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, izvršila unos podataka u aplikaciju PIFC (Modul za finansijsko upravljanje i kontrolu).

Općina nije sačinila registar rizika i ne vrši se identifikacija i procjena rizika, zbog čega u 2023. godini nisu poduzete sve aktivnosti na uspostavljanju sistema internih kontrola u skladu sa odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti Općine sačinjena je i dostavljena Ministarstvu finansija Bosansko-podrinjskog kantona 14. 3. 2024. godine u skladu s članovima 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuka:

- **sačiniti registar rizika te vršiti identifikaciju i procjenu rizika, s ciljem uspostavljanja sistema internih kontrola, na način propisan Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.**

Interna revizija

Općina, u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁷ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH,⁸ nije u obavezi uspostaviti jedinicu za internu reviziju. U skladu s navedenim Pravilnikom, za gradove i općine u FBiH koji ne ispunjavaju kriterije za uspostavljanje jedinice za internu reviziju, internu reviziju obavlja zajednička jedinica za internu reviziju uspostavljena u nadležnom kantonalnom ministarstvu finansija. **Ministarstvo finansija Bosansko-podrinjskog kantona nije uspostavilo zajedničku jedinicu za internu reviziju, te Općina i poslovi iz njene nadležnosti u ranijem periodu nisu bili predmet interne revizije, kao ni u 2023. godini.**

Prevenција korupcije

Akcionim planom za borbu protiv korupcije za vrijeme pandemije COVID-19 i nakon pandemije⁹, koji je donijela Vlada Kantona u 2021. godini, utvrđene su aktivnosti za realizaciju strateških ciljeva, rokovi za realizaciju i institucije nadležne za provođenje, kao i provođenje aktivnosti iz Akcionog plana za borbu protiv korupcije 2016-2020. do kraja 2021. godine, odnosno do donošenja novih strateških dokumenata. Novi akcioni plan za borbu protiv korupcije na nivou kantona još uvijek nije donesen.

U skladu s Odlukom o registru imenovanih lica u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde i Odlukom o registru zaposlenih u javnom sektoru na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, Općina je izvršila unos podataka u ove registre.

Međutim, Općina nije sačinila Plan integriteta, koji predstavlja interni dokument i sadrži skup mjera kojim se sprečavaju i otklanjaju mogućnosti za nastanak i razvoj različitih oblika koruptivnog ponašanja i korupcije. Akcioni plan borbe protiv korupcije donesen je u ranijem periodu, međutim on nije ažuriran.

Preporuka:

- **donijeti plan integriteta i vlastiti plan borbe protiv korupcije, s ciljem smanjenja rizika nastanka korupcije i drugih nepravilnosti.**

5. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

5.1 Izrada i donošenje budžeta i plana rada

Budžet Općine u iznosu od 2.281.680 KM usvojen je 30. 12. 2022. godine, kao i Odluka o izvršavanju Budžeta za 2023. godinu (u daljem tekstu: Odluka o izvršavanju Budžeta).

Izmjene i dopune Budžeta donesene su 28. 12. 2023. godine u iznosu od 1.750.456 KM, kojim su planirani prihodi u iznosu od 1.750.456 KM, od čega porezni prihodi (253.750 KM), neporezni prihodi (196.714 KM), tekući transferi (821.092 KM) i kapitalni transferi (478.900 KM).

Ukupni rashodi i izdaci planirani su u iznosu od 1.750.456 KM, od čega tekući rashodi (1.283.759 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava (449.502 KM), izdaci za otplate dugova (7.195 KM) i sredstva za pokriće deficita prethodnih godina (10.000 KM).

Revizijom smo utvrdili da pri izradi Budžeta nisu dosljedno poštivani rokovi utvrđeni odredbama Zakona o budžetima u FBiH:

- Služba za privredu, budžet, boračko-invalidsku i socijalnu zaštitu, opću upravu i matičnu evidenciju (u daljem tekstu: Služba za privredu i budžet) dostavila je Instrukciju br. 1. općinskim službama 20. 4. 2022. godine, a utvrđeni rok je 15. 2.;
- rok za dostavljanje tabela pregleda prioriteta Služba za privredu i budžet utvrdila je 15. 5. 2022. godine, a utvrđeni rok je 15. 4.;

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

⁹ „Sl. novine Bosansko-podrinjskog kantona“ br. 6/20

- u dostavljenoj Instrukciji br. 2. Budžetska ograničenja/gornja granica rashoda Služba za privredu i budžet utvrdila je rok za dostavljanje budžetskih zahtjeva službama do 15. 8. 2022. godine, međutim nije prezentirano da su dostavljeni zahtjevi službi sa obrazloženjima u utvrđenom roku;
- nacrt budžeta nadležna služba dostavila je načelniku na razmatranje 9. 11. 2022. godine, a utvrđeni rok je 31. 10., Vijeću je isti dostavljen 14. 11. 2022. godine (utvrđeni rok je 5. 11.). Međutim, Vijeće je usvojilo Budžet u roku koji je utvrđen Zakonom.

Nije imenovan Odbor za likvidnost budžeta, nisu sačinjavani planovi novčanih tokova, kao ni mjesečni operativni planovi, u skladu s članovima 53. i 63. Zakona o budžetima u FBiH. Utvrdili smo također da pojedini rashodi i izdaci nisu budžetom planirani na odgovarajućim pozicijama predviđenim analitičkim kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Na primjer, na poziciji kapitalnih transfera planirana su i iskazana ulaganja u infrastrukturu Općine kao i pojedini tekući transferi, na poziciji tekućih transfera ugovori o djelu, a na poziciji izdataka za rad komisija izdaci za volonterski rad, što je obrazloženo u tačkama 6.1.2.3. i 6.1.2.4 Izvještaja.

Zbog navedenog, konstatujemo da pri izradi Budžeta nisu dosljedno poštovani određeni rokovi, te da određeni rashodi i izdaci nisu planirani na odgovarajućim pozicijama predviđenim analitičkim kontnim planom za budžetske korisnike. Nije imenovan Odbor za likvidnost budžeta, a nisu se sačinjavali planovi novčanih tokova, kao i mjesečni operativni planovi, što nije u skladu s članovima 53. i 63. Zakona o budžetima u FBiH.

Sačinjen je Trogodišnji plan rada za period 2022-2024. godine i Godišnji plan rada za 2023. godinu, u skladu s odredbama Uredbe o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u Federaciji BiH.

Preporuka:

- ***rashode i izdatke Budžetom planirati na odgovarajućim pozicijama kontnog plana za budžetske korisnike, poštovati rokove izrade budžeta, te sačinjavati planove novčanih tokova i operativne planove, u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.***

5.2 Izvještavanje

Odredbama Zakona o budžetima u FBiH, utvrđeno je da Izvještaj o izvršenju Budžeta načelnik podnosi Vijeću na usvajanje u roku od šest mjeseci od završetka fiskalne godine.

Vijeće je 24. 4. 2024. godine usvojilo Izvještaj o izvršenju Budžeta Općine za 2023. godinu, a isti dan usvojen je i Godišnji izvještaj o radu za 2023. godinu.

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Općina je sačinila Godišnje finansijske izvještaje za 2023. godinu i dostavila ih nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku. Uz finansijske izvještaje sačinjena je Analiza iskaza (tekstualni dio).

Zakonom o budžetima u FBiH utvrđeno je da su općinske i gradske službe za finansije dužne dostaviti periodične finansijske izvještaje općinskom i gradskom vijeću i kantonalnim ministarstvima finansija u roku 20 dana po isteku obračunskog perioda, a za period od 1. 1. do 31. 12. do 5. marta tekuće godine, i da se navedeni izvještaji objavljuju na službenoj stranici Općine u roku deset dana od dana njihovog podnošenja. Periodični finansijski izvještaji do 30. 9. 2023. sačinjeni su i dostavljeni kantonalnom ministarstvu finansija u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta. Međutim, nije prezentirana dokumentacija koja potvrđuje da su ovi izvještaji dostavljeni Vijeću, niti da su objavljeni na službenoj stranici Općine, kako je propisano odredbama Zakona o budžetima u FBiH.

Prilikom sačinjavanja finansijskih izvještaja, u Bilans stanja na 31. 12. 2023. godine preneseni su i neraspoređeni višak rashoda nad prihodima (63.836 KM) i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima (65.823 KM), umjesto neraspoređeni višak prihoda nad rashodima samo u iznosu od 1.987 KM koliko je iskazan u Glavnoj knjizi. Navedeno nije u skladu s odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- ***Bilans stanja popunjavati preuzimanjem salda iz Glavne knjige, a periodične finansijske izvještaje dostavljati Vijeću, i objavljivati na službenoj stranici Općine, u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.***

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

6.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2023. godinu iskazani su prihodi i primici u iznosu od 1.512.563 KM, što je u odnosu na planirane manje za 237.693 KM.

Strukturu prihoda i primitaka čine: prihodi od poreza (240.762 KM), neporezni prihodi (193.059 KM) i primljeni transferi (1.078.741 KM).

6.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza u najvećem dijelu odnose se na prihode od indirektnih poreza (171.963 KM), poreza na dohodak (58.043 KM) i poreza na imovinu (8.330 KM), koji se prema Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u FBiH, doznačavaju na depozitni račun Općine.

6.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi iskazani su u iznosu od 193.059 KM. Ostvareni prihodi odnose se na: naknade, takse i prihode od pružanja javnih usluga (118.196 KM) i prihode od poduzetničke aktivnosti i imovine (74.860 KM).

U okviru **naknada, taksi i prihoda od pružanja javnih usluga** najznačajnije su naknade i takse po federalnim i drugim propisima (30.289 KM), neplanirane uplate (28.053 KM), ostale budžetske naknade i takse (26.319 KM) i komunalne naknade i takse (17.502 KM).

Naknade i takse po federalnim i drugim propisima u najvećem dijelu se odnose na naknade za vršenje usluga iz oblasti premjera i katastra (19.976 KM) i cestovne naknade (5.174 KM).

Neplanirane uplate u najvećem dijelu u iznosu od 23.224 KM odnose se na uplate po osnovu ugovora o ustupanju na korištenje radne mašine – Caterpillar kombinirke koji je Općina zaključila 17. 6. 2022. godine sa JKP „Prača“ d.o.o. Prača na neodređeno vrijeme. Shodno ugovoru, javno preduzeće preuzima obavezu redovnog održavanja mašine i isplatu duga Općine Pale od 36.030 KM u 12 jednakih mjesečnih rata. Pomenuti dug nastao je na osnovu ugovora za nabavku rovokopača iz 2022. godine, zaključenim između Općine i dobavljača Teknoxgroup BH d.o.o. Sarajevo.

Ostale budžetske naknade i takse odnose se najvećim dijelom na prihode po osnovu naknade za prirodnu pogodnost – rente u iznosu od 17.652 KM.

Komunalne naknade uređene su Zakonom o komunalnim djelatnostima Bosansko-podrinjskog kantona¹⁰. U skladu sa Zakonom, komunalna naknada utvrđuje se jedinici mjere, na osnovu namjene i u zavisnosti od zone građevinskog zemljišta u kojoj se objekat nalazi, što se utvrđuje posebnom odlukom.

¹⁰ „Sl. novine Bosansko-podrinjskog kantona“, br. 9/13

Mjesečni iznos komunalne naknade izračunava se množenjem korisne površine objekta odnosno površinom zemljišta sa vrijednošću boda, koeficijentom zone i namjene. Vrijednost boda utvrđuje se posebnom odlukom najkasnije do 31. 12. tekuće za narednu godinu, koja je za 2023. godinu utvrđena u visini od 0,05 KM.

Rješenjima Službe za geodetske, imovinsko-pravne poslove, katastar nekretnina, prostorno uređenje i komunalnu djelatnost utvrđuju se obaveza i način plaćanja komunalne naknade po obveznicima. Na osnovu rješenja evidentirana su potraživanja za komunalnu naknadu u mjesečnom iznosu.

U okviru **prihoda od poduzetničke aktivnosti i imovine** najznačajniji su prihodi od iznajmljivanja (41.801 KM), davanja prava na eksploataciju (22.297 KM) i iznajmljivanja ostale materijalne imovine (10.601 KM).

Prihodi od iznajmljivanja se najvećim dijelom odnose se na prihode od zakupa zemljišta po osnovu fakturisane zakupnine Euro-asfalt d.o.o. Sarajevo u 2021. i 2022. godini u iznosu od 26.300 KM. **Ugovorom o zakupu iz 2018. godine utvrđena je obaveza plaćanja zakupnine do 10. u mjesecu za protekli mjesec, međutim odredbe ugovora nisu se dosljedno poštivale budući da su uplate izvršene u 2023. godini.**

Novi ugovor o zakupu zemljišta od 9.000 m² u svrhu postavljanja privremenih objekata, kampa za smještaj radnika, betonare i drobilice za kamen zaključen na period od 1. 11. 2022. godine do 31. 12. 2023. godine, kojim je utvrđena mjesečna naknada od 2.100 KM. Općina je za 2023. godinu fakturirala zakup u iznosu od 25.200 KM, u skladu sa ugovorom, međutim zakupoprimac nije vršio redovne uplate, te je za iznos od 10.500 KM na 31. 12. 2023. godine izvršen prenos na sumnjiva i sporna potraživanja.

Ugovorom o zakupu zaključenim sa Euro-asfalt d.o.o. Sarajevo iz 2018. godine utvrđena je obaveza plaćanja zakupnine zemljišta do 10-og u mjesecu za protekli mjesec. Revizijom smo utvrdili da plaćanje zakupnine zakupoprimac nije vršio redovno mjesečno, s obzirom na to da su uplate za 2021. i 2022. godinu izvršene u 2023. godini u iznosu od 26. 300 KM, što nije u skladu sa odredbama zaključenog ugovora.

Preporuka:

- **osigurati dosljedno poštovanje odredbi zaključenih ugovora o zakupu, u dijelu plaćanja mjesečne zakupnine u ugovorenom roku.**

6.1.1.3 Primljeni transferi i donacije

Primljeni transferi i donacije iskazani su u iznosu od 1.078.741 KM i odnose se na tekuće transfere od ostalih nivoa vlasti (734.007 KM), kapitalne transfere od ostalih nivoa vlasti i fondova (259.344 KM) i kapitalne transfere iz nevladinih izvora (85.391 KM).

Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti odnose se najvećim dijelom na transfer kantona u iznosu od 328.508 KM, transfer Federacije BiH (260.056 KM), i transferi općina (100.000 KM).

Tekući transferi od kantona se najvećim dijelom u iznosu od 270.000 KM odnose na primljene potpore od Bosansko-podrinjskog kantona u mjesečnim tranšama, za isplatu plaća i naknada zaposlenim.

U okviru transfera od FBiH iskazani su transferi odobreni Odlukom Vlade FBiH o raspodjeli sredstava od 22. 11. 2023. godine. Svim općinama i gradovima u FBiH na načelu solidarnosti odobren je iznos od 125.000 KM, a Općini i dodatnih 233.003 KM za realizaciju projekta energetske efikasnosti, finansijsku podršku održavanja tekuće likvidnosti i uređenje parkovne površine sa sportskim terenima i dječijim igralištima u okviru Sportsko-rekreativnog centra „Gaz“.

Federalno ministarstvo finansija je sa Općinom na osnovu navedene Odluke zaključilo Ugovor o dodjeli potpore iz Budžeta Federacije BiH od 22. 11. 2023. godine u ukupnom iznosu od 358.003 KM.

U 2023. godini utrošeni dio ovih sredstava priznat je kao prihod u iznosu od 225.000 KM, a preostali, neutrošeni iznos od 133.003 KM preknjižen je na poziciju kratkoročnih razgraničenja prije godišnjeg obračuna.

Prema Ugovoru o dodjeli potpore iz Budžeta Federacije BiH od 10. 8. 2022. godine, zaključenim između Federalnog ministarstva finansija i Općine, kojim su odobrena sredstva od 327.866 KM, utvrđena je obaveza dostavljanja izvještaja o namjenskom utrošku sredstava u ukupnom iznosu od 327.867 KM do 31. 12. 2023. godine, a neutrošena i nenamjenski utrošena sredstva najkasnije do 31. 3. 2024. godine.

Sredstva po ovom ugovoru su djelomično utrošena u prethodnoj godini u iznosu od 186.491 KM, a u 2023. godini priznat je prihod u iznosu od 21.492 KM. Za ovaj iznos dostavljen je Izvještaj o namjenskom utrošku sredstava Federalnom ministarstvu finansija 29. 12. 2023. godine, a za dio neutrošenih sredstva od 141.375 KM izvršen je povrat sredstava.

Tekući transferi od općina odnose se na transfere Grada Sarajevo (10.000 KM) i općina: Novo Sarajevo (30.000 KM), Centar Sarajevo (20.000 KM), Novi Grad Sarajevo (10.000 KM) i Zavidovići (10.000 KM).

Sa Općinom Novi Grad Sarajevo zaključen je Sporazum o isplati novčane pomoći za hitne mjere sanacije posljedica poplava u iznosu od 30.000 KM. Sporazumom je utvrđen rok za dostavljanje izvještaja i kopije računa najkasnije do 30. 6. 2024. godine. Utvrdili smo da je do kraja 2023. godine dostavljen Izvještaj o utrošku dijela sredstava u iznosu od 10.000 KM.

Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova odnose se dijelom na sufinansiranje od Vlade Bosansko-podrinjskog kantona projekta izgradnje postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda za naselje Prača (55.000 KM), Federalnog ministarstva prostornog uređenja za projekat uređenja turbeta Semiz Alipaše (40.611 KM), Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica za modernizaciju kino sale (30.000 KM) itd.

Primljeni transferi priznati su u iznosu u kojem su utrošeni, a neutrošeni dio sredstava preknjižen je na poziciju kratkoročnih razgraničenja prije godišnjeg obračuna.

6.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U godišnjem izvještaju o izvršenju Budžeta za 2023.godinu iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 1.446.741 KM. Strukturu rashoda i izdataka čine: plaće i naknade troškova zaposlenih (514.919 KM), doprinosi poslodavca i ostali doprinosi (44.891 KM), izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (194.793 KM), tekući transferi i drugi tekući rashodi (171.983 KM), kapitalni transferi (229.907 KM), izdaci za kamate (4.938 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava (278.116 KM) i izdaci za otplatu dugova (7.194 KM).

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 514.919 KM, a odnose se na bruto plaće i naknade plaća (427.536 KM) i naknade troškova zaposlenih (87.383 KM).

Odlukom o izvršavanju budžeta utvrđeno je da će se plaće i naknade državnih službenika i namještenika Općine isplaćivati u skladu sa Zakonom o platama i naknadama o organima vlasti u FBiH¹¹, Odlukom o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće, dodataka na plaću i naknada plaće izabranih dužnosnika, nosioca izvršnih funkcija, državnih službenika i namještenika Općine (u daljem tekstu: Odluka o plaćama) i Sporazumom sa sindikatom o utvrđivanju osnovice za obračun plaće i toplog obroka državnih službenika i namještenika Općine.

Navedenim sporazumom utvrđena je osnovica za obračun plate u iznosu od 300 KM i vrijednost boda 1. Pravilnikom o platama i naknadama propisano je da se osnovna plaća utvrđuje množenjem osnovice za plaću sa pripadajućim koeficijentom platnog razreda. Osnovna plaća uvećava se za 0,6% za svaku započetu godinu staža, a najviše do 20%.

U skladu sa odredbama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH koeficijenti i platni razredi zaposlenih u organima vlasti općine, te koeficijenti za izabrane dužnosnike, nositelje izvršnih funkcija i savjetnike utvrđuju se odlukama općinskih vijeća, a pravilnik o plaćama i naknadama je dužan donijeti načelnik. Pravilnik o plaćama, dodacima i naknadama na plaću zaposlenih u općinskom organu državne službe Općine (u daljem tekstu: Pravilnik o platama) donio je načelnik 27. 7. 2022. godine. Koeficijenti za obračun plaća izabranih dužnosnika, državnih službenika i namještenika Općine usaglašeni su sa koeficijentima propisanim Zakonom o plaćama i naknada u organima vlasti u FBiH.

Uzorkom smo obuhvatili obračun i isplatu plaća za mart, juli, septembar i decembar 2023. godine, i utvrdili smo da se obračun i isplata vrše u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH, Pravilnikom o platama i Odlukom o plaćama.

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 45/10, 111/12, 20/17 i 22/19 - odluka Ustavnog Suda

Najviša neto plaća isplaćena u Općini iznosila je 2.327 KM, a najniža 580,22 KM.

Zakonom o radu FBiH¹² utvrđeno je da puno radno vrijeme traje 40 sati sedmično. Općina je donijela Pravilnik o radnom vremenu, ponašanju u kancelarijama, međusobnoj komunikaciji, komunikaciji sa strankama i odijevanju uposlenika (u daljem tekstu: Pravilnik) 25. 9. 2023. godine, kojim je utvrđeno sedmično radno vrijeme u trajanju od 40 sati i raspored radnog vremena od 8:00 do 16:00 sati. Pravilnikom je utvrđeno vrijeme korištenja odmora/pauze od 30 minuta u periodu od 11:00 do 11:30 sati, koja je uračunata u radno vrijeme. Ovako utvrđen raspored radnog vremena ima za posljedicu da sedmično radno vrijeme traje 37,5 sati, umjesto 40 sati kako je utvrđeno Zakonom o radu. Pravilnikom o izmjeni i dopuni Pravilnika od 28. 2. 2024. godine, utvrđeno je radno vrijeme za 2024. godinu, koji je usklađen sa odredbama Zakona o radu FBiH.

Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu propisana je obaveza vođenja evidencije o radnom vremenu koja, između ostalog, sadrži podatke o početku rada, završetku rada, ukupnom dnevnom radnom vremenu, vremenu terenskog rada, vremenu neprisustva na poslu i slično.

Uvidom u evidencije o radnom vremenu za mart, juli, septembar i decembar 2023. godine konstatovali smo da je uspostavljena evidencija o radnom vremenu u kojoj se za svakog zaposlenika vodi dnevna evidencija o dolasku na posao, pauzi i odlasku sa posla. Međutim, za svakog zaposlenika iskazano je identično vrijeme početka i završetka rada, zbog čega izražavamo sumnju u njihovu vjerodostojnost.

Općina je u skladu sa Zakonom o državnoj službi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde¹³ i Pravilnikom o ocjenjivanju rada državnih službenika u organima državne službe Bosansko-podrinjskog kantona Goražde¹⁴ u obavezi vršiti godišnje ocjenjivanje zaposlenika. Općina je izvršila ocjenjivanje državnih službenika i namještenika za 2023. godinu u skladu sa navedenim Zakonom i Pravilnikom.

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 87.383 KM, a odnose se na: naknadu za topli obrok (53.322 KM), naknade za prevoz sa posla i na posao (14.636 KM), regres za godišnji odmor (12.131 KM), pomoć u slučaju smrti (4.832 KM) i pomoć u slučaju ostalih bolesti (2.462 KM).

Naknada za topli obrok se isplaćuje u visini od 1% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH, prema posljednjem statističkom podatku.

Regres za korištenje godišnjeg odmora isplaćuje se u iznosu od 50% prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH, prema posljednjem objavljenom statističkom podatku, a isplaćen je na osnovu odluke načelnika u iznosu od 638, 50 KM po zaposleniku. Utvrdili smo da se naknade isplaćuju u skladu sa propisima koji ih uređuju.

Preporuka:

- **uspostaviti vjerodostojne evidencije o radnom vremenu, u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.**

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 194.793 KM. Strukturu izdataka čine u najvećem dijelu: ugovorne i druge posebne usluge (117.546 KM), izdaci za energiju (26.421 KM), i izdaci za tekuće održavanje (11.836 KM).

Ugovorne i druge posebne usluge odnose se najvećim dijelom na izdatke po osnovu drugih samostalnih djelatnosti (56.992 KM) i izdatke za informisanje (12.930 KM).

Izdaci po osnovu drugih samostalnih djelatnosti u najvećem dijelu odnose se na izdatke za naknade vijećnicima (35.400 KM), ostale izdatke za druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada (13.300 KM) i izdatke za rad komisija (9.292 KM).

¹² „Sl. novine FBiH“, br.26/16 i 89/18

¹³ „Sl. novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“, br.3/18

¹⁴ „Sl. novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“ br.11/19

Izdaci za naknade vijećnicima regulisani su Odlukom o naknadama vijećnika i sekretaru Općinskog vijeća iz 2022. godine. Ovom Odlukom utvrđeno je pravo na naknadu troškova vijećnicima za rad u Vijeću, stalnim radnim tijelima Vijeća, kao i naknada za sekretara Vijeća na ime obavljanja poslova iz svoje nadležnosti. Prema ovoj Odluci, vijećnicima i sekretaru Općinskog vijeća pripada paušalna neto mjesečna naknada u iznosu od 300 KM, a predsjedavajućem Vijeća u iznosu od 450 KM. Također je utvrđeno da će vijećnici rad u stalnim radnim tijelima Vijeća, obavljati bez novčane naknade.

Uvidom u dokumentaciju na bazi uzorka, utvrdili smo da su obračun i isplata vršeni u skladu sa Odlukom.

Ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti i povremenu samostalnog rada iskazani su u iznosu od 13.300 KM, a u najvećoj mjeri se odnose na komisije za tehnički prijem objekta (9.100 KM) i ugovore o djelu (4.200 KM).

Komisija za tehnički prijem objekta i njen rad regulisani su Odlukom vijeća o utvrđivanju kriterija za obračun troškova tehničkog pregleda od 3. 2. 2022. godine. Prema ovoj Odluci, troškovi tehničkog pregleda određuju se u zavisnosti od veličine i namjene objekta, investicione vrijednosti objekta i statusa investitora. Troškovi vršenja tehničkog pregleda građevina padaju na teret investitora, a njih rješenjem utvrđuje rukovodilac Službe za geodetske, imovinsko-pravne poslove, katastar nekretnina, prostorno uređenje i komunalnu djelatnost, kojim se određuje visina i rok uplate. U bruto troškovima tehničkog pregleda sadržani su: troškovi rada organa uprave u iznosu od 30% izvršene uplate i bruto naknada za rad Komisije u iznosu od 70% izvršene uplate. Uvidom u izabrani uzorak utvrdili smo da je obračun naknade za rad Komisije u skladu sa Odlukom.

Izdaci za rad komisija iskazani su u iznosu od 8.292 KM, a odnose se na izdatke za volonterski rad (5.808 KM) i izdatke za rad Općinske izborne komisije (2.484 KM).

Izdaci za informisanje iskazani su u iznosu od 12.931 KM, a u najvećoj mjeri se odnose na usluge reprezentacije (9.908 KM). Općina je donijela Pravilnik o reprezentaciji i poklonima 2015. godine, kojim su uređeni visina, uslovi i način korištenja reprezentacije. Prema Pravilniku, pravo na korištenje reprezentacije ima načelnik i lica koje on ovlasti, a pravdanje se vrši podnošenjem originalnog računa koji mora sadržavati datum, mjesto i svrhu korištenja sredstava, kao i potpis načelnika ili ovlaštenog lica. Uvidom u izabrani uzorak, utvrdili smo da su se sredstva za reprezentaciju odobrala zaključcima načelnika i koristila u skladu sa Pravilnikom.

Izdaci za energiju iskazani su u iznosu od 26.421 KM, i u najvećoj mjeri odnose se na izdatke za električnu energiju (19.667 KM) i ugaj (5.382 KM).

Izdaci za električnu energiju odnose se na troškove električne energije i javne rasvjete u mjesnim zajednicama, a na osnovu ispostavljenih računa od JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo.

Odlukom Vijeća o izgradnji, upravljanju, održavanju i pružanju usluga javne rasvjete na području Općine iz 2012. godine, određen je način održavanja i pružanja usluga javne rasvjete. Ovom Odlukom, Općina je pravo upravljanja i održavanja nad objektima javne rasvjete prenijela na JKP „Prača“, a usluge javne rasvjete odnose se na područja užeg urbanog područja MZ Prača i MZ Hrenovica.

Također, utvrđeno je da će o troškovima održavanja javne rasvjete Općina za svaki mjesec, u kojem je bilo intervencija na održavanju, sa JKP „Prača“ zaključivati ugovor. Iako je Odlukom utvrđeno da će se posebnim ugovorom između Općine i JKP „Prača“ regulisati međusobna prava i obaveze o ustupanju i održavanju objekata javne rasvjete, ovaj ugovor nije zaključen.

Izdaci za tekuće održavanje iskazani su u iznosu od 11.836 KM i najvećim dijelom odnose se na usluge popravki i održavanja cesta, željeznica i mostova (9.015 KM) i materijal za popravke i održavanje (1.882 KM).

Skrećemo pažnju na to da nije donesen program održavanja i zaštite, kao ni program rekonstrukcije, izgradnje i obnove javnih cesta (u daljem tekstu: Program) do kraja tekuće godine a za narednu godinu, koji donosi načelnik a na koje Vijeće treba dati saglasnost, što je obaveza u skladu sa članom 25. Zakona o cestama FBiH.

Usluge popravka i održavanja cesta, željeznica i mostova odnose se na zimsko i ljetno održavanje lokalnih i nekategorisanih puteva na području Općine. Odlukom Vijeća o ustupanju zimskog i ljetnog održavanja lokalnih i nekategorisanih puteva iz 2017. godine, utvrđeno je da se zimsko i ljetno održavanje lokalnih i nekategorisanih puteva na području Općine, ustupa JKP „Prača“ na period od 10 godina. Uvidom u izabrani uzorak, utvrdili smo da su vrsta radova, količine i cijene u skladu sa zaključenim ugovorom između Općine i JKP „Prača“.

Srednjoročni i godišnji programi održavanja i zaštite, kao i programi rekonstrukcije, izgradnje i obnove lokalnih cesta i ulica, na koji Vijeće treba dati saglasnost nisu doneseni, iako je to predviđeno odredbama Zakona o cestama FBiH. Općina nije zaključila ugovor o održavanju i pružanju usluga javne rasvjete sa JKP „Prača“, kako je to utvrđeno Odlukom Vijeća o izgradnji, upravljanju, održavanju i pružanju usluga javne rasvjete na području Općine.

Preporuka:

- **donositi programe održavanja lokalnih cesta, kako je utvrđeno Zakonom o cestama FBiH, a održavanje i pružanje usluga javne rasvjete realizirati u skladu sa Odlukom Vijeća.**

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi u Godišnjem izvještaju o izvršenju Budžeta za 2023. godinu iskazani su u iznosu od 171.983 KM. Pregled planiranih i realizovanih tekućih transfera dat je u tabeli:

R. br.	Naziv tekućeg transfera	Budžet 2023. godina	Izvršenje u 2023. godini	Izvršenje u 2022. godini
1	2	3	4	5
I	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	180.035	171.983	179.253
1.	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	2.000	0	1.552
2.	Tekući transferi pojedincima	59.040	52.993	5.091
3.	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	3.450	3.450	5.897
4.	Subvencije javnim preduzećima	109.960	109.959	102.875
5.	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	2.500	2.500	53.400
6.	Drugi tekući rashodi	3.085	3.081	10.438

Tekući transferi pojedincima iskazani su u iznosu od 52.993 KM, a najznačajniji dio odnosi se na ostale grantove pojedincima (46.596 KM) i transfer za posebne namjene-elementarne nepogode (5.000 KM).

Ostali grantovi pojedincima odnose se na jednokratne pomoći (35.056 KM) i isplate stipendija (7.540 KM).

Jednokratne pomoći odnose se na transfer Podrška Evropske unije Bosni i Hercegovini u cilju ublažavanja negativnog socio-ekonomskog utjecaja energetske krize.

Odlukom¹⁵ Vlade Federacije od 14. 6. 2023. godine usvojen je Program utroška sredstava „Tekući transferi drugim razinama vlasti i fondovima-Podrška Evropske unije Bosni i Hercegovini u cilju ublažavanja negativnog socio-ekonomskog uticaja energetske krize“, utvrđenog Budžetom Federacije BiH za 2023. godinu Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike (u daljem tekstu: Ministarstvo). Prema ovoj Odluci, temeljni preduvjet za raspodjelu sredstava kao i za provedbu svih drugih neophodnih aktivnosti vezanih za provedbu navedenih mjera jeste potpisivanje Sporazuma o saradnji na realiziranju mjera podrške između jedinica lokalne samouprave i Ministarstva. Programom utroška sredstava i Javnim pozivom, koji je raspisalo Ministarstvo, utvrđeni su opći i posebni kriteriji, kategorije energetskih siromašnih domaćinstava, te detaljnije precizira potrebna dokumentacija, utvrđuje način prijave kao i druga pitanja od značaja za uspješno realiziranje Programa utroška sredstava. Također, utvrđeno je da konačne liste kvalificiranih domaćinstava utvrđuje Ministarstvo.

¹⁵ „Sl. novine Federacije BiH“, br. 46/23

Sporazum o saradnji Ministarstva i Općine potpisan je 4. 10. 2023. godine i sklopljen je na period do okončanja sporazumnih aktivnosti, a najkasnije do 28. 2. 2024. godine. Prema ovom Sporazumu, Ministarstvo je ovlašteno u svakom trenutku zatražiti pismeno očitovanje ili izvršiti kontrolu ispunjavanja općih i posebnih obaveza Općine, te zahtijevati izvještaj o realiziranim aktivnostima.

Izvršili smo uvid u uzorak prijava i prateće dokumentacije, te utvrdili da je sačinjen Izvještajni obrazac o realiziranju odluke o utvrđivanju visine jednokratne novčane pomoći energetske siromašnim domaćinstvima i raspoređivanju sredstava jedinicama lokalne samouprave 16. 1. 2024. godine. Sredstva su raspoređena na 85 korisnika, u iznosu od 364 KM i 580 KM u skladu sa Odlukom.

Subvencije javnim preduzećima iskazane su u iznosu od 109.959 KM, a odnose se na subvencije JP Kulturno-informativni centar Prača (100.000 KM) i transfer za Pračansko ljeto (9.959 KM).

Odlukom o izvršavanju budžeta utvrđeno je da će se subvencije javnim subjektima i ustanovama vršiti odobrenjem načelnika na osnovu konkretnih zahtjeva, a grant JP Kulturno-informativni centar Prača (u daljem tekstu: JP KIC Prača) se raspoređuje za isplatu plaća zaposlenicima i ostalih režijskih troškova.

Subvencije JP KIC Prača odnose se na odobrena sredstva za isplatu plaća, doprinosa, režijskih troškova, i isplatu dugovanja po osnovu doprinosa iz 2022. godine i 2023. godine. Sredstva su odobrena Zaključcima načelnika, a korisnik dostavlja izvještaje o utrošku sredstava.

Transfer za Pračansko ljeto iskazan je u iznosu od 9.959 KM, a odnosi se na troškove obilježavanja kulturno-sportske manifestacije „Pračansko ljeto 2023“. Prema odabranom uzorku, sredstva su odobrena zaključcima načelnika za organizovanje kulturno-zabavnog programa povodom manifestacije (6.283 KM), usluge vođenja kreativnih radionica (1.535 KM), izvođača na manifestaciji (945 KM) i sl., po osnovu sklopljenih ugovora o dijelu.

Na poziciji transfer za Pračansko ljeto u iznosu najmanje od 9.959 KM iskazani su izdaci koji se odnose na kulturno-sportsku manifestaciju „Pračansko ljeto 2023“. S obzirom na to da se najviše radi o sklopljenim ugovorima o dijelu, konstatujemo da ovi izdaci nisu planirani Budžetom na odgovarajućoj poziciji, a samim tim ni iskazani na odgovarajućem kontu rashoda i izdataka, za šta je data preporuka u tački 5.1 Izvještaja.

6.1.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi iskazani su u iznosu od 229.907 KM, a odnose se na kapitalne grantove drugim nivoima vlasti (150.720 KM) i kapitalne grantove pojedincima i neprofitnim organizacijama (79.187 KM).

Odlukom o izvršavanju budžeta utvrđeno je da se kapitalni transferi raspoređuju na osnovu potpisanih Sporazuma ili Ugovora kojima će se bliže utvrditi način realizacije. **Odlukom nije detaljno utvrđen način izvršavanja po vrstama transfera, niti je definisano da se transferi koji su planirani realiziraju na osnovu javnog poziva i/ili prethodno utvrđenih kriterija.**

Kapitalni transferi, u skladu s odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, predstavljaju nepovratna davanja drugima u svrhu nabavke kapitalne imovine.

Revizijom smo utvrdili da je na poziciji kapitalnih transfera evidentiran i dio ulaganja u infrastrukturu Općine, za koje je Općina provodila postupke javne nabavke i zaključivala ugovore sa izabranim dobavljačima. Dio ovih projekata finansiran je transferima drugih nivoa vlasti, na osnovu potpisanih sporazuma.

Izvršili smo uvid u uzorak dokumentacije koja se odnosi na realizaciju zaključenih ugovora, a uzorkovani postupci javne nabavke i njihova realizacija detaljnije je opisana u tački 8. Izvještaja.

Kapitalni grantovi drugim nivoima vlasti/kapitalni grantovi mjesnim zajednicama najvećim dijelom odnose se na: sanaciju od elementarnih nepogoda (79.813 KM), izvođenje građevinskih radova na poboljšanje vodovodne infrastrukture u MZ Prača i Hrenovica (36.815 KM), projekat „Socio-ekonomsko osnaživanje stanovništva“ (15.000 KM).

Transfer za sanaciju od elementarnih nepogoda realiziran je shodno ugovoru o izvođenju radova na sanaciji šteta od prirodnih nesreća izazvanih prolomom oblaka i poplavama na lokalnim makadamskim putevima. Ugovor je zaključen između Općine i dobavljača „Okac“ d.o.o. Goražde 14. 12. 2023. godine u iznosu od 79.813 KM. Zaključkom načelnika o isplati sredstava od 27. 12. 2023. godine odobrena su sredstva za plaćanje dobavljaču. Revizijom smo utvrdili da je ugovor s dobavljačem zaključen nakon provedenog postupka javne nabavke, da su izdaci evidentirani na osnovu Okončane situacije u iznosu od 79.813 KM koja glasi na Općinu, a cijene i količine su u skladu sa ugovorom.

Izvršeni radovi odnose se na ulaganja u cestovnu infrastrukturu, odnosno ugradnju tamponskog materijala i proširenje puta u naseljima na području Općine.

Nije izvršeno povećanje vrijednosti stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava za 79.813 KM, koliko iznose izvršena ulaganja, koja su planirana i iskazana na poziciji kapitalnih transfera, što nije u skladu s odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Transfer izvođenje građevinskih radova na poboljšanju vodovodne infrastrukture u MZ Prača i Hrenovica-sanacija rezervoara odnosi se na izvođenje građevinskih radova na poboljšanju vodovodne infrastrukture, a izvršena je nakon provedenog postupka javne nabavke i zaključenog ugovora Općine sa JKP „Prača“ d.o.o. Prača 11. 10. 2023. godine u iznosu od 51.000 KM, koji je opisan u tački 7. Izvještaja.

Uvidom u izabrani uzorak, izdaci su evidentirani na osnovu prve privremene situacije u iznosu od 36.815 KM koja glasi na Općinu.

Izvršeni radovi na sanaciji rezervoara odnose se na ulaganja u stalna sredstva (postavljanje armatura, betoniranje temelja za krila rezervoara, malterisanje vanjskog dijela rezervoara). Nije izvršeno povećanje vrijednosti stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava za 36.815 KM, koliko iznose izvršena ulaganja, koja su planirana i iskazana na poziciji kapitalnih transfera, što nije u skladu s odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Projekat „Socio-ekonomsko osnaživanje stanovništva“ iskazan je u iznosu od 15.000 KM.

Odlukom Vijeća o davanju saglasnosti na Program utroška sredstava od 24. 10. 2023. godine, utvrđeno je da se sredstva dodjeljuju na osnovu prijave na javni poziv. Prema ovom Programu utroška, Općina daje svoj doprinos u očuvanju poljoprivredne proizvodnje i stvaranju pretpostavki za otkup viškova poljoprivrednih proizvoda od lokalnih preduzeća, a podrška podrazumijeva sufinansiranje nabavke teretnog kombi vozila za prevoz roba iz lokalne zajednice.

Javni poziv je raspisan 24. 10. 2023. godine, i istim su utvrđeni kriteriji shodno Programu utroška, a prema preliminarnoj rang listi aplikantata, samo jedna je zaprimljena prijava. U skladu sa prijedlogom Komisije, Odlukom načelnika od 8. 11. 2023. godine odobrena su sredstva u iznosu od 15.000 KM korisniku TR „BK-Promet“ vl. Karić, sa kojim je zaključen ugovor o korištenju i namjenskom utrošku odobrenih sredstava. Ugovor je zaključen 9. 11. 2023. godine kojim je utvrđena obaveza dostavljanja izvještaja o utrošku sredstava u roku od mjesec dana od dana isplate sredstava.

Revizijom smo utvrdili da su pri raspodjeli sredstava primijenjeni kriteriji utvrđeni javnim pozivom, a korisnik sredstava je dostavio izvještaj o utrošku 27. 11. 2023. godine.

Kapitalni grantovi pojedincima iskazani su u iznosu od 58.736 KM, a najvećim dijelom odnose se na izvođenje građevinskih radova na tekućem održavanju Semiz Ali-pašinog turbeta u Prači (40.616 KM) i izvođenje radova na sanaciji klizišta Turskovskog potoka Gaz (14.040 KM).

Ugovor o izvođenju građevinskih radova na tekućem održavanju turbeta, nakon provedenog postupka javne nabavke, zaključen je 15. 12. 2023. godine između Općine i „Neimari“ d.o.o. Sarajevo u vrijednosti od 70.609 KM. Prema ovom ugovoru, izvođač se obavezuje da će započeti radove u roku od 15 dana od potpisivanja ugovora, a izvršiti ugovorene obaveze u cijelosti u roku od 120 dana od dana uvođenja u posao.

Zaključkom načelnika od 27. 12. 2023. godine odobrena su sredstva za plaćanje prve privremene situacije u iznosu od 40.616 KM koja glasi na Općinu, a u skladu sa odredbama ugovora.

Nije izvršeno povećanje vrijednosti stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava za 116.628 KM, koliko iznose ulaganja u stalna sredstva, cestovnu infrastrukturu i sanaciju rezervoara, koja su planirana i iskazana na poziciji kapitalnih transfera. Na poziciji kapitalnih transfera iskazana su pored navedenih, ulaganja u tekuće održavanje infrastrukture u iznosu od 59.226 KM.

Ovi izdaci nisu Budžetom planirani i knjigovodstveno evidentirani na odgovarajućoj poziciji u skladu sa kontnim planom, za šta smo dali preporuku u tački 5.1. Izvještaja, a finansijski izvještaji ne daju tačan prikaz ovih rashoda. Navedeno nije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- *ulaganja u imovinu Općine evidentirati kao uvećanje stalnih sredstava, a na poziciji kapitalnih transfera evidentirati nepovratna davanja u svrhu nabavke kapitalne imovine, u skladu s odredbama Pravilnika o knjigovodstvu u FBiH.*

6.1.2.5 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 278.116 KM i u odnosu na planirane iskazani su manje za 171.386 KM. Ovi izdaci odnose se na nabavku građevina (127.948 KM), rekonstrukciju i investicijsko održavanje (119.837 KM), nabavku opreme (17.145 KM) i stalnih sredstava u obliku prava (13.186 KM).

Izdaci za nabavku građevina odnose se u najvećem dijelu na izvođenje radova na izgradnji postrojenja za prečišćavanje voda u naselju Prača (86.010 KM) i izgradnji odbojkaškog igrališta u okviru Sportsko-rekreativnog centra „GAZ“ (21.546 KM).

Izdaci za rekonstrukciju i investicijsko održavanje odnose se najvećim dijelom na ulaganja u modernizaciju kino sale (45.962 KM), rekonstrukciju mosta Alije Izetbegovića (35.701 KM) i dogradnju javne rasvjete (38.174 KM).

Izdaci za nabavku opreme odnose se najvećim dijelom na nabavku opreme za kino salu u iznosu od 9.904 KM. Izdaci za nabavku stalnih sredstava u obliku prava odnose se u cijelosti na usluge projektovanja, odnosno izradu elaborata. Prilikom evidentiranja izdataka za nabavku stalnih sredstava vršeno je povećanje stalnih sredstava i izvora sredstava.

Pojedini postupci javnih nabavki obuhvaćeni su uzorkom, što je šire opisano u tački 8. Izvještaja.

6.1.3 Finansijski rezultat

U finansijskim izvještajima za 2023. godinu iskazan je finansijski rezultat kako slijedi:

R. br.	Opis	Budžet za tekuću godinu	Ostvareno u tekućoj godini	Ostvareno u prethodnoj godini	Index (4/3)x100
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	1.750.456	1.512.563	1.269.453	86
II	RASHODI	1.283.759	1.161.431	1.042.920	90
III	TEKUĆI SUFICIT/DEFICIT I – II	466.697	351.132	226.533	75
IV	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA	449.502	278.116	351.977	62
V	UKUPAN DEFICIT/SUFICIT III – IV	17.195	73.016	(125.444)	424
VI	NETO POVEĆANJE/ SMANJENJE FINANSIJSKE IMOVINE	-	-	-	-
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA)	(7.195)	(7.194)	56.637	100
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)	10.000	65.822	(68.807)	658

Podaci iz bilansa stanja:

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	65.823	4.969	-
Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	63.836	68.805	-

U revidiranoj godini iskazan je tekući suficit u iznosu od 351.132 KM, s obzirom na to da su prihodi ostvareni u iznosu od 1.512.563 KM, a rashodi u iznosu od 1.161.431 KM.

Iskazan je pozitivan finansijski rezultat za 2023. godinu u iznosu od 65.822 KM, s obzirom na to da su prihodi i primici iskazani u iznosu od 1.512.563 KM, a rashodi i izdaci u iznosu od 1.446.741 KM.

U Bilansu stanja na 31. 12. 2023. godine iskazani su i neraspoređeni višak rashoda nad prihodima (63.836 KM) i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima (65.823 KM), umjesto samo 1.987 KM neraspoređeni višak prihoda nad rashodima koliko je on iskazan i u Glavnoj knjizi.

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

6.2.1.1 Novčana sredstva

Gotovina na transakcijskim računima i u blagajni iskazana je u iznosu od 634.883 KM, od čega se na stanje na žiro računima odnosi 634.476 KM, a stanje u blagajni 407 KM.

Stanje na žiro računima otvorenim kod Privredne banke d.d. Sarajevo odnosi se na stanje transakcijskog računa 606.093 KM i podračuna za regulaciju korita rijeke Prače (24.147 KM) i prirodne nesreće (4.184 KM). Sredstva sa depozitnog računa se na kraju svakog dana prenose na transakcijski račun, u skladu sa Zakonom o trezoru FBiH.

Iskazana stanja u poslovnim knjigama usaglašena su sa bankovnim izvodima.

6.2.1.2 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 31.435 KM i odnose se na ostala potraživanja (22.206 KM) i potraživanja od pravnih osoba (9.229 KM).

Ostala potraživanja se u cijelosti odnose na sumnjiva i sporna potraživanja, od čega po osnovu zakupa (15.840 KM) i rente (6.365 KM).

Za iznos dugovanja za zemljišnu rentu iz 2009. godine (6.365 KM) i zakup od Kantonalne uprava za šumarstvo iz perioda 2006-2009. godine (4.240 KM), nije prezentirano da je vršena analiza naplativosti u ranijem periodu, a **Općina s obzirom na značajan protok vremena nije osigurala blagovremenu naplatu ovih prihoda, u skladu s članom 46. Zakona o budžetima u FBiH.**

Potraživanja od pravnih osoba odnose se na potraživanja po osnovu zakupa poslovnih prostora i zemljišta. Nadležna služba izdavala je fakture mjesečno, pratila naplatu i na 31. 12. 2023. godine izvršila prenos na sumnjiva i sporna potraživanja iznos od 10.500 KM koji se odnosi na dugovanje „Euro-asfalt“ d.o.o. Sarajevo za zakup zemljišta.

Za sumnjiva i sporna potraživanja u ukupnom iznosu od 10.605 KM koja se odnose na zakup iz perioda 2006-2009. godine i zemljišnu rentu iz 2009. godine nije prezentirano da je vršena analiza naplativosti u ranijem periodu, a Općina s obzirom na značajan protok vremena nije osigurala blagovremenu naplatu ovih prihoda, u skladu s članom 46. Zakona o budžetima u FBiH.

Preporuka:

- **izvršiti analizu naplativosti potraživanja za zakup i zemljišnu rentu iz ranijeg perioda, te u skladu s konstatovanim poduzeti daljnje mjere.**

6.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima na 31. 12. 2023. godine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 26.095.186 KM (nabavne vrijednosti 27.246.012 KM, ispravke vrijednosti 1.150.826 KM).

Strukturu stalnih sredstava nabavne vrijednosti čine: zemljište (15.939.272 KM), građevine (10.167.791 KM), oprema (848.107 KM), sredstva van upotrebe (251.220 KM) i stalna sredstva u obliku prava (39.623 KM).

Općina je uspostavila pomoćnu knjigu stalnih sredstava, u skladu sa Uredbom o knjigovodstvu u FBiH, **međutim, utvrdili smo da, prije stavljanja stalnog sredstva u upotrebu, nije vršeno evidentiranje na kontu stalnih sredstava u pripremi u skladu sa Računovodstvenim politikama Općine Pale.**

Također, nije izvršeno povećanje vrijednosti stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava za 116.628 KM, koliko iznose ulaganja u stalna sredstva koja su planirana i iskazana na poziciji kapitalnih transfera, što je pojašnjeno u tački 6.1.2.4 Izvještaja.

U skladu s propisima koji su bili na snazi do 31. 8. 2023. godine, odnosno do 23. 12. 2023. godine¹⁶ Općina je bila u obavezi izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu, jer je inflacija na godišnjem nivou mjerena rastom cijena, bila viša od 10% ili 10% i više kumulativno od posljednje promjene vrijednosti sredstava. Obračun revalorizacije izvršen je krajem 2023. godine, a vrijednost stalnih sredstava uvećana je za 2.080.404 KM.

Tokom 2023. godine Općina je poduzela značajne aktivnosti na utvrđivanju stalnih sredstava koja su u njenom vlasništvu, posjedu ili nadležnosti, te su ona knjigovodstveno evidentirana.

Vrijednost zemljišta uvećana je za 7.865.196 KM, od čega po osnovu uknjižavanja zemljišta (6.460.307 KM) i revalorizacije stalnih sredstava (1.404.889 KM).

Uvećanje vrijednosti zemljišta izvršeno je shodno odlukama Vijeća¹⁷ kojim je utvrđena prosječna cijena 1m² izgrađenog stambenog prostora za 2023. godinu u iznosu od 500 KM, a koja je služila kao osnovica za utvrđivanje naknade 1m² izuzetog građevinskog zemljišta.

U okviru građevina najznačajniji dio odnosi se na povećanje vrijednosti cesta i mostova tokom 2023. godine u iznosu od 5.396.171 KM. Evidentiranje puteva je izvršeno po kategorijama, na prijedlog Komisije za popis stalnih sredstava, međutim nije prezentirano na koji način je utvrđena njihova vrijednost.

Pozicija stanova uvećana je za 1.532.724 KM, a odnosi se na 16 stanova, dva poslovna prostora i ostave u lamelama I i II u ulici Himze Sablje br. 43.

Konstatujemo da nije izvršeno povećanje vrijednosti stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava za 116.628 KM, koliko iznose ulaganja u stalna sredstva koja su planirana i iskazana na poziciji kapitalnih transfera. Prije stavljanja stalnog sredstva u upotrebu, nije vršeno evidentiranje na kontu stalnih sredstava u pripremi.

Ne možemo potvrditi vrijednost cestovne infrastrukture iskazane u okviru stalnih sredstava u iznosu od 5.396.171 KM, s obzirom na to da nije prezentirana dokumentacija koja potvrđuje na koji način je utvrđena njihova vrijednost i izvršeno knjigovodstveno evidentiranje u 2023. godini.

Navedeno nije u skladu s Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- ***osigurati odgovarajuću dokumentaciju, koja je osnov za knjiženje stalnih sredstava u poslovnim knjigama Općine, a prije stavljanja stalnog sredstva u upotrebu vršiti evidentiranje na kontu stalnih sredstava u pripremi, u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama Općine Pale.***

6.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu od 634.688 KM, a čine ih kratkoročna razgraničenja (531.909 KM), obaveze prema zaposlenicima (81.035 KM) i kratkoročne tekuće obaveze (21.744 KM).

Kratkoročne tekuće obaveze odnose se najvećim dijelom na obaveze prema dobavljačima u iznosu od 17.558 KM.

¹⁶ Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, broj 34/14), Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 60/14) i Računovodstvene politike za federalne budžetske korisnike i Trezor („Službene novine FBiH“, br. 58/16)

¹⁷ Odluka o određivanju zona građevinskog zemljišta na području Općine Pale od 24. 9. 2004. godine; Odluka od 1. 2. 2023. godine o utvrđivanju naknade za dodijeljeno građevinsko i ostalo zemljište društvene svojine, naknade za korištenje građevinskog i ostalog zemljišta i naknade za korištenje izgrađenog ostalog građevinskog zemljišta (rente) na kojem postoji pravo svojine za 2023. godinu; Odluka o utvrđivanju prosječne cijene 1m² izgrađenog stambenog prostora za 2023. godinu na području Općine Pale od 1. 2. 2023. godine

Obaveze prema zaposlenicima odnose se na obračunate a neisplaćene plaće i naknade plaće za decembar 2023. godine.

Kratkoročna razgraničenja odnose se na razgraničene prihode od primljenih namjenskih transfera (502.947 KM), razgraničene vlastite prihode (24.778 KM) i neutrošena namjenska sredstva za elementarne nepogode (4.184 KM).

Razgraničeni prihodi od primljenih namjenskih transfera odnose se najvećim dijelom na transfer od Federacije BiH za industrijski zonu Vinčica (141.375 KM) i Sportsko-rekreativni centar GAZ (93.002 KM), transfer Federalnog ministarstva prostornog uređenja za poplave i klizišta (50.000 KM) i transfer općina Olovo, Novi Grad Sarajevo, Jajce i Travnik za sanaciju poplava (38.500 KM) itd.

6.2.4 Dugoročne obaveze i razgraničenja

Dugoročne obaveze i razgraničenja na 31. 12. 2023. godine iskazane su u iznosu od 100.400 KM i odnose se u cijelosti na dugoročne obaveze za kredite.

Dugoročne obaveze za kredite odnose se na kredit Privredne banke d.d. Sarajevo za okončanje projekta ukoričavanja rijeke Prače i tekuću likvidnost. Ugovor o dugoročnom kreditu zaključen je 8. 7. 2022. godine u ukupnom iznosu od 90.000 KM. Period otplate je utvrđen u 108 mjesečnih anuiteta sa rokom dospijeca kredita 6. 7. 2031. uz nominalnu fiksnu kamatnu stopu 6,5% na godišnjem nivou.

Dugoročne obaveze za kredit izmiruju se u skladu sa anuitetnim planom i usaglašene su sa kreditorom na 31. 12. 2023. godine.

6.2.5 Izvori sredstava

U bilansu stanja izvori stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 26.026.416 KM i čine ih izvori stalnih sredstava 26.024.429 KM, neraspoređeni višak prihoda nad rashodima 65.823 KM i neraspoređeni višak rashodima nad prihodima (63.836 KM).

Izvori stalnih sredstava usklađeni su sa iskazanom knjigovodstvenom vrijednosti stalnih sredstava, a izvori novčanih sredstava sa dugoročnim obavezama.

6.2.6 Popis imovine i obaveza

Rješenjem načelnika od 8. 12. 2023. godine imenovana je Komisija za popis imovine i obaveza Općine na 31. 12. 2023. godine. Popisna komisija sačinila je Izvještaj o izvršenom popisu na 31. 12. 2023. godine koji je usvojen Odlukom načelnika od 15. 2. 2024. godine.

Prezentirane su popisne liste, kao dokaz da je izvršen prirodni popis stalnih sredstava po kancelarijama i sitnog inventara. Popisom su obuhvaćene i ostale pozicije bilansa stanja (novčana sredstva, potraživanja i obaveze).

Međutim, uvidom u izvještaje popisnih komisija utvrdili smo slijedeće:

- Nisu sačinjene potpune popisne liste koje sadrže stanje po knjigama i stvarno stanje po količini i vrijednosti, kao bi se utvrdila odstupanja i izvršilo usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem stalnih sredstava.
- Komisija za popis stalnih sredstava i sitnog inventara u svom izvještaju je dala prijedlog za povećanje vrijednosti puteva u iznosu od 5.396.171 KM, međutim nije dato obrazloženje na koji način su utvrđene vrijednosti ovih stalnih sredstava, niti se to iz priloga tabela koje su sastavni dio popisa može zaključiti.

Konstatujemo da nisu sačinjene potpune popisne liste koje sadrže stanje po knjigama i stvarno stanje po količini i vrijednosti, nisu utvrđena odstupanja i nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem stalnih sredstava, zbog čega godišnji popis imovine nije obavljen u skladu sa članovima 21. i 22. Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuka:

- **sačiniti potpune popisne liste koje sadrže stanje po knjigama i stvarno stanje po količini i vrijednosti stalnih sredstava, s ciljem usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine, u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH utvrđeno je da se novčani tok sastavlja tako da se prihodi i rashodi prevedu na primitke i izdatke novca, a primici i izdaci iz osnova finansiranja (zajmovi, učešća i sl.) se uzimaju u iznosu koji je knjižen na odgovarajućem kontima u klasi 8, ako se ne radi o nenovčanim zajmovima i učešćima.

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su novčani primici u iznosu od 1.429.314 KM, novčane isplate 1.275.874 KM i neto novčani primici 153.440 KM. Saldo gotovine na početku godine iznosio je 482.217 KM, a na kraju godine 635.657 KM.

Izvještaj o novčanim tokovima sačinjen je u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem izvještaju budžeta u FBiH.

7. JAVNE NABAVKE

Plan javnih nabavki roba i usluga (u daljnjem tekstu: plan) za 2023. godinu donesen je u januaru 2023. godine kojim je predviđeno provođenje četiri otvorena postupka, 16 konkurentskih zahtjeva, 17 direktnih sporazuma i jedan postupak u skladu sa Aneksom II Zakona o javnim nabavkama.

Nakon 11 izmjena plana u 2023. godini planirano je provođenje postupaka javnih nabavki ukupne vrijednosti 1.158.341 KM¹⁸, i to tri otvorena postupka, 19 konkurentskih zahtjeva, 22 direktna sporazuma i dva postupka u skladu sa Aneksom II Zakona.

Općina je donijela Pravilnik o javnim nabavkama roba, usluga i radova 2020. godine. Internim aktom je uređeno i popunjeno radno mjesto službenika za javne nabavke, budući da spada u ugovorne organe čiji je budžet za nabavke viši od 1.000.000 KM, u skladu s članom 13.a Zakona o javnim nabavkama.

Tabelarni pregled planiranih i realizovanih postupaka javne nabavke i revidirani uzorak:

Vrsta postupka	Plan javnih nabavki za 2023. godinu ¹⁹		Realizovano u 2023. godini		Revidirani uzorak	
	Broj postupaka	Vrijednost planiranih postupaka	Broj postupaka	Vrijednost provedenih postupaka	Broj postupaka	Vrijednost zaključenih ugovor
1	2	3	4	5	6	7
Otvoreni postupak	3	401.709	0	0	0	0
Konkurentski zahtjev	21	680.728	21	347.254	6	281.141
Direktni sporazum	14	75.904	14	53.811	7	33.455
UKUPNO	38	1.158.341	35	401.065	13	314.596

Od ukupne vrijednosti planiranih postupaka (1.158.341 KM), okončani su postupci i zaključeni ugovori ukupne vrijednosti 401.065 KM, što je 34 % od planiranih. Međutim, izmjene i dopune plana nisu vršene, iako je bilo izvjesno da se određeni postupci neće provesti do kraja godine.

Uvidom u postupke javnih nabavki koje su opisane u nastavku teksta nisu utvrđene nepravilnosti.

Konkurentski zahtjev za tekuće održavanje turbeta Semiz Ali-paše u Prači pokrenut je Odlukom načelnika od 9. 10. 2023. godine, procijenjene vrijednosti 70.615 KM.

Prema Zapisniku sa otvaranja ponuda od 11. 10. 2023. godine pristigla je jedna ponuda Neimari d.o.o. Sarajevo, a izvještaj o preuzimanju tenderske dokumentacije nije prezentiran. Zapisnikom o pregledu i ocjeni ponuda od 30. 11. 2023. godine Komisija za javne nabavke utvrdila je da je ponuda prihvatljiva.

¹⁸ Svi iznosi su navedeni sa PDV-om

¹⁹ Planirane javne nabavke uključujući sve izmjene i dopune plana javnih nabavki

Sa izvođačem je zaključen Ugovor o izvođenju radova na tekućem održavanju navedenog turbeta 15. 12. 2023. godine u vrijednosti 70.609 KM, kojim je utvrđena obaveza otpočinjanja radova u roku 15 dana od potpisivanja ugovora i njihov završetak u cijelosti u roku 120 kalendarskih dana od dana uvođenja izvođača u posao.

Izvođač je uveden u posao u roku 15 dana od potpisivanja ugovora, a do kraja 2023. godine ispostavljena je prva privremena situacija 27. 12. 2023. godine u iznosu od 40.616 KM.

Konkurentski postupak nabavke za izvođenje radova na modernizaciji kino sale – LOT 1 pokrenut je Odlukom načelnika od 21. 7. 2023. godine, procijenjene vrijednosti 45.162 KM. Prema Izvještaju o preuzimanju tenderske dokumentacije, 14 zainteresiranih ponuđača je preuzelo tendersku dokumentaciju, a ponudu je dostavio jedan ponuđač JKP „Prača“ d.o.o. Prača.

Zapisnikom o pregledu i ocjeni ponuda od 4. 9. 2023. godine Komisija za javne nabavke utvrdila je da je jedina pristigla ponuda prihvatljiva.

Sa izvođačem JKP „Prača“ d.o.o. Prača zaključen je ugovor 15. 9. 2023. godine u vrijednosti od 45.162 KM, kojim je utvrđen rok izvršenja u roku 45 kalendarskih dana od dana uvođenja izvođača u posao.

Izvođač je uveden u posao 16. 10. 2023. godine. Okončana situacija ispostavljena je 27. 12. 2023. godine u iznosu od 29.560 KM. Radovi nisu okončani u roku utvrđenom ugovorom, do 1. 11. 2023. godine. Međutim, shodno obavijesti nadzornog organa radovi su bili obustavljeni zbog velike količine vlage po zidovima sale, do njenog uklanjanja.

Konkurentski postupak za sanaciju šteta od prirodnih nesreća izazvanih prolomom oblaka i poplavama na makadamskim putevima pokrenut je posebnom Odlukom načelnika od 1. 11. 2023. godine, procijenjene vrijednosti 80.000 KM. Prema Izvještaju o preuzimanju tenderske dokumentacije, preuzimanje su izvršila četiri ponuđača, a ponudu je dostavio jedan.

Prema Zapisniku sa otvaranja ponuda od 28. 11. 2023. godine ponudu je dostavio „Okac“ d.o.o. Goražde. Zapisnikom o pregledu i ocjeni ponuda od 30.11. 2023. godine Komisija za javne nabavke utvrdila je da je ponuda prihvatljiva, i predložila je ponuđača načelniku za dodjelu ugovora.

Sa izvođačem je zaključen ugovor 14. 12. 2023. godine u vrijednosti 79.813 KM, kojim je utvrđen rok izvršenja u roku 90 kalendarskih dana od dana uvođenja izvođača u posao.

Okončana situacija ispostavljena je 26. 12. 2023. godine u iznosu od 79.813 KM, a prije isteka roka za izvođenje radova. Shodno navedenom, radovi su izvedeni u skladu s odredbama zaključenog ugovora.

Međutim, uvidom u određene postupke javnih nabavki za 2023. godinu utvrdili smo nepravilnosti, a koje su obrazložene u nastavku teksta.

Konkurentski postupak nabavke za poboljšanje vodovodne infrastrukture u MZ Prača i Hrenovica – sanacija rezervoara pokrenut je Odlukom načelnika od 11. 8. 2023. godine, procijenjene vrijednosti 51.000 KM. Prema Izvještaju o preuzimanju tenderske dokumentacije, tendersku dokumentaciju preuzelo je sedam zainteresiranih ponuđača. Žalbu na tendersku dokumentaciju izjavio je „Grandprom“ d.o.o. Srbac, koja je prihvaćena od strane Općine, te su izvršene izmjene i dopune u dijelu tehničke i profesionalne sposobnosti kojim se traži dostavljanje dokaza o uspješnom iskustvu (referencijalna lista), kao i dostavljanje potvrde poslovne banke da račun ponuđača učesnika u postupku javne nabavke nije blokiran u proteklih šest mjeseci, umjesto prvobitno tražene potvrde o solventnosti ponuđača. Shodno izmjenama tenderske dokumentacije, produžen je i rok za prijem ponuda. Izmijenjenu tendersku dokumentaciju preuzela su četiri zainteresirana ponuđača.

Ponudu je dostavio jedan ponuđač JKP „Prača“ d.o.o. Prača. Shodno Zapisniku o pregledu i ocjeni ponuda od 18. 5. 2023. godine Komisija za javne nabavke utvrdila je da je jedina pristigla ponuda prihvatljiva i dala prijedlog za dodjelu ugovora.

Sa izvođačem JKP „Prača“ d.o.o. Prača zaključen je ugovor 16. 10. 2023. godine u vrijednosti od 51.000 KM, kojim je utvrđen rok izvršenja u roku 45 dana od dana uvođenja izvođača u posao. Izvođač je uveden u posao 6. 11. 2023. godine, a rok izvršenja radova računajući od ovog dana je 20. 12. 2023. godine.

Do kraja 2023. godine ispostavljena je prva privremena situacija 8. 12. 2023. godine u iznosu od 36.815 KM, a radovi nisu okončani u ugovorenom roku.

Radovi na poboljšanju vodovodne infrastrukture u MZ Prača i Hrenovica – sanacija rezervoara ugovoreni u iznosu od 51.000 KM, do isteka roka za izvođenje radova realizovani su djelimično u iznosu od 36.815 KM ili 72%. Nije prezentirano da je izvođač tražio odobrenje za prolongiranje roka, a ugovorni organ, usljed kašnjenja sa izvođenjem radova, nije zahtijevao isplatu ugovorne kazne u iznosu od 1% naručenih radova, u skladu s odredbama ugovora.

Konkurentski postupak za sanacione radove na mostu Alije Izetbegovića pokrenut je Odlukom načelnika od 23. 3. 2023. godine, procijenjene vrijednosti 34.999 KM. Prema Izvještaju o preuzimanju tenderske dokumentacije, tendersku dokumentaciju preuzela su četiri ponuđača, a ponudu je dostavio jedan.

Nije prezentiran Zapisnik sa otvaranja ponuda. Zapisnikom o pregledu i ocjeni ponuda od 10. 4. 2023. godine Komisija za javne nabavke utvrdila je da je jedina pristigla ponuda prihvatljiva od ponuđača „Okac“ d.o.o. Goražde, i predložila je ponuđača načelniku za dodjelu ugovora.

Sa izvođačem je zaključen ugovor 25. 4. 2023. godine u vrijednosti 34.988 KM, kojim je utvrđen rok izvršenja u roku 45 dana od dana uvođenja izvođača u posao.

Izvođač je uveden u posao 22. 5. 2023. godine, shodno čemu je rok izvršenja radova 6. 7. 2023. godine. Prema prezentiranom, radovi su okončani 27. 7. 2023. godine u iznosu od 34.988 KM, sa kašnjenjem od 21 dan.

Radovi na sanaciji mosta Alije Izetbegovića u iznosu od 34.988 KM završeni su 21 dan nakon utvrđenog roka 45 dana od dana uvođenja izvođača u posao. Nije prezentirano da je izvođač tražio odobrenje za prolongiranje roka, a ugovorni organ, usljed kašnjenja sa izvođenjem radova, nije zahtijevao isplatu ugovorne kazne u iznosu od 1% naručenih radova u iznosu 1% naručenih radova, u skladu s odredbama ugovora.

Konstatujemo da je vrijednost provedenih postupaka u odnosu na planirane manja za 757.276 KM, odnosno 65%, što ukazuje da se planiranju ne posvećuje dužna pažnja. Međutim, izmjene i dopune plana nisu vršene, iako je bilo izvjesno da se određeni postupci neće provesti do kraja godine.

Ugovori za sanaciju mosta i rezervoara ukupne vrijednosti od 85.988 KM, nisu realizovani u ugovorenim rokovima, čime nisu ispoštovane odredbe zaključenih ugovora. Nije prezentirano da je izvođač tražio odobrenje za prolongiranje roka, a ugovorni organ zbog kašnjenja sa izvođenjem radova, nije zahtijevao isplatu ugovorne kazne u iznosu od 1% naručenih radova, zbog čega nije postupljeno u skladu sa zaključenim ugovorima i Zakonom o javnim nabavkama.

Preporuka:

- *osigurati poštovanje odredbi zaključenih ugovora u dijelu ugovorenih rokova i aktiviranja zaštitnih klauzula u slučaju da ih izvođač radova ne poštuje.*

8. SUDSKI SPOROVI

Prema prezentiranim podacima, Općina ne vodi sudske sporove protiv trećih lica, niti ima podnesenih tužbi protiv Općine.

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu Općina je 12. 8. 2024. godine dostavila komentar, sa dodatnom dokumentacijom.

U komentaru su data obrazloženja na nalaze u vezi sa: popunjavanjem obrasca Bilansa stanja, dostavljanjem periodičnih finansijskih izvještaja Vijeću i objavom na službenoj stranici Općine, evidencijama o radnom vremenu, ulaganjem u imovinu i knjigovodstvenim evidentiranjem cestovne infrastrukture.

Uvaženo je i inkorporirano u konačan Izvještaj obrazloženje koje se odnosi na izvršene radove na sanaciji rezervoara u mjesnim zajednicama, s obzirom na to da ovim objektom upravlja JKP „Prača“.

Ostali komentari nisu prihvaćeni jer nisu prezentovane nove činjenice, niti je dostavljena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u Izvještaju, za šta dajemo sljedeća pojašnjenja:

- za periodične izvještaje je navedeno da se Vijeću dostavljaju zbirni izvještaji i izvještaji po službama u skladu sa budžetom, radi bolje preglednosti. Međutim, forma periodičnih finansijskih izvještaja propisana je Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, a odredbama Zakona o budžetima u FBiH utvrđeno je da se oni dostavljaju Vijeću i objavljuju na službenoj stranici Općine;
- kod evidencija o radnom vremenu navedeno je da se prilikom ulaska u zgradu Općine zaposlenici upisuju prilikom dolaska i odlaska na posao, a upis prati recepcioner, dok se ne steknu uslovi za elektronskom evidencijom. Napominjemo da je u ovim evidencijama kod svih zaposlenika iskazano identično vrijeme početka i završetka rada, zbog čega smo izrazili sumnju u njihovu vjerodostojnost;
- u vezi sa izvedenim radovima na sanaciji šteta od prirodnih nesreća na lokalnim makadamskim putevima, navedeno je da nije došlo do povećanja vrijednosti puteva, jer je vršeno nasipanje tamponom i valjanje oštećenih puteva. S obzirom na to da se radi o ulaganjima koja povećavaju vrijednost objekata, ona su trebala biti knjigovodstveno evidentirana na odgovarajućoj poziciji stalnih sredstava;
- u vezi sa knjigovodstvenim evidentiranjem cestovne infrastrukture uz komentar su dostavljene popisne liste puteva koje sadrže dionice puteva evidentirane u ranijem periodu. Međutim, liste nisu potpune i ne sadrže strukturu i vrijednost puteva po kategorijama knjigovodstveno evidentiranim u 2023. godini, zbog čega nismo mogli potvrditi na koji način je utvrđena njihova vrijednost i izvršeno knjigovodstveno evidentiranje.

U vezi sa nalazom da Bilans stanja nije popunjen na način propisan Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, odnosno preuzimanjem salda iz Glavne knjige, dato je obrazloženje da je višak prihoda nad rashodima iskazan na ovaj način radi bolje preglednosti.

Reviziju Općine Pale obavio je revizorski tim u sastavu: Seida Isaković - voditeljica tima, i Amra Pjanić-Šašinović – članica tima.

Voditeljica tima

Seida Isaković, s. r.

Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom

Mia Buljubašić, s. r.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju institucija kantona,
gradova i općina

Amela Mulahalilović, s. r.

V. PRILOZI

- 1. GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

OBRAZAC GIB

Nadležno ministarstvo: Goražde

Potrošačka jedinica-glava: Općina pale

Sjedište potrošačke jedinice: Pale

Identifikacijski broj: _____ šifra po kvalifikacionoj
djelatnosti: 85.114

Organizacijski broj: _____

Operativni broj: _____

Funkcionalni kod: _____

Fond: _____

Pojedinačni obrasci: _____

Konsolidovani obrasci: _____

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA
Period izvještavanja : od 01.01.2023 do 31.12.2023

R.b.	Broj Konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-3)	Procena t 4/3 x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
	1	2		3	4	5	6	7
1		PRIHODI (2+17+36)	200	1.750.456	1.512.563	1.269.453	-237.893	86,40%
2	710000	PRIHODI OD POREZA (3+7+9+11+13+14+15+16)	201	253.750	240.762	226.073	-12.987	94,88%
3	711000	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća (4+5+6)	202	2.500	2.426	2.003	-74	97,05%
4	711100	Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	203	850	789	822	-61	92,82%
5	711200	Porezi na dobit preduzeća	204	1.650	1.637	1.181	-13	99,22%
6	711900	Porez na dobit banaka i dr.fin.organizacija, društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	205	0	0	0	0	0,00%
7	712000	Doprinosi za socijalnu zaštitu (7=8)	206	0	0	0	0	0,00%

8	712100	Doprinosi za socijalnu zaštitu	207	0	0	0	0	0,00%
9	713000	Porezi na plaću i radnu snagu (13=14)	208	0	0	0	0	0,00%
10	713100	Porezi na plaću (zaostale uplate poreza)	209	0	0	0	0	0,00%
11	714000	Porez na imovinu (15=16)	210	10.300	8.330	11.272	-1.970	80,87%
12	714100	Porez na imovinu	211	10.300	8.330	11.272	-1.970	80,87%
13	715000	Domaći porezi na dobra i usluge	212	0	0	0	0	0,00%
14	716000	Porezi na dohodak	213	62.450	58.043	40.592	-4.407	92,94%
15	717000	Prihodi od indirektnih poreza	214	178.500	171.963	172.206	-6.537	96,33%
16	719000	Ostali porezi	215	0	0	0	0	0,00%
17	720000	NEPOREZNI PRIHODI (18+26+34+35)	216	196.714	193.059	134.901	-3.656	98,14%
18	721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika (19+.....+25)	217	79.160	74.860	38.553	-4.300	94,56%
19	721100	Prihodi od nefin.javnih preduzeća i fin. Institucija	218	79.000	74.700	38.376	-4.300	94,55%
20	721200	Ostali prihodi od imovine	219	160	160	177	0	100,03%
21	721300	Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	220	0	0	0	0	0,00%
22	721400	Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	221	0	0	0	0	0,00%
23	721500	Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	222	0	0	0	0	0,00%
24	721600	Prihodi od privatizacije	223	0	0	0	0	0,00%
25	721700	Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	224	0	0	0	0	0,00%
26	722000	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga (27+.....33)	225	117.549	118.196	96.343	647	100,55%
27	722100	Administrativne takse	226	16.000	16.033	7.463	33	100,20%
28	722200	Sudske takse	227	0	0	0	0	0,00%
29	722300	Komunalne naknade i takse	228	18.300	17.502	11.168	-798	95,63%
30	722400	Ostale budžetske naknade i takse	229	26.876	26.319	44.987	-557	97,92%
31	722500	Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim	230	30.373	30.289	18.713	-84	99,72%
32	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	231	0	0	0	0	0,00%
33	722700	Neplanirane uplate-prihodi	232	26.000	28.053	14.012	2.053	107,89%
34	723000	Novčane kazne	233	0	0	0	0	0,00%
35	777000	Drugi tekući prihodi	234	5	3	5	-2	55,00%
36		PRIMLJENI TRANSFERI (Transferi i donacije) (37+38+39+40+41+42)	235	1.299.992	1.078.741	908.479	-221.251	82,98%
37	731100	Primljeni tekući transferi od inostranih Vlada i međunarodnih organizacija	236	0	0	0	0	0,00%
38	732100	Primljeni transferi od ostalih nivoa vlasti	237	799.542	734.007	507.587	-65.535	91,80%
39	741100	Primljeni kapitalni transferi od inostranih Vlada	238	0	0	0	0	0,00%
40	742100	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	239	415.000	259.344	400.892	-155.656	62,49%
41	742200	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	240	85.450	85.391	0	-59	99,93%
42	733100	Donacije	241	0	0	0	0	0,00%

43		RASHODI (44+47+48+58+67+75+80)	242	1.283.759	1.161.431	1.042.920	-122.328	90,47%
44	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih (45+46)	243	529.421	514.919	499.755	-14.502	97,26%
45	611100	Bruto plaće i naknade plaća	244	439.000	427.536	415.588	-11.464	97,38%
46	611200	Naknade troškova zaposlenih	245	90.421	87.383	84.167	-3.038	96,64%
47	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	246	46.120	44.891	43.637	-1.229	97,33%
48	613000	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (49+.....+57)	247	219.663	194.793	196.931	-24.870	88,67%
49	613100	Putni troškovi	248	0	0	262	0	0,00%
50	613200	Izdaci za energiju	249	28.900	26.421	29.881	-2.479	91,42%
51	613300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	250	21.940	18.373	18.119	-3.567	83,74%
52	613400	Nabavka materijala i sitnog inventara	251	11.370	8.771	8.918	-2.599	77,13%
53	613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	252	12.150	9.435	11.843	-2.715	77,65%
54	613600	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	253	0	0	0	0	0,00%
55	613700	Izdaci za tekuće održavanje	254	19.160	11.836	29.181	-7.324	61,77%
56	613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	255	3.460	2.411	4.199	-1.049	69,68%
57	613900	Ugovorene i druge posebne usluge	256	122.683	117.546	94.528	-5.137	95,81%
58	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi (59+.....+66)	257	180.035	171.983	179.253	-8.052	95,52%
59	614100	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	258	2.000	0	1.552	-2.000	0,00%
60	614200	Tekući transferi pojedincima	259	59.040	52.993	5.091	-6.047	89,75%
61	614300	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	260	3.450	3.450	5.897	0	100,00%
62	614400	Subvencije javnim preduzećima	261	109.960	109.959	102.875	-1	99,99%
63	614500	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	262	2.500	2.500	53.400	0	100,00%
64	614600	Subvencije finansijskim institucijama	263	0	0	0	0	0,00%
65	614700	Tekući transferi u inostranstvo	264	0	0	0	0	0,00%
66	614800	Drugi tekući rashodi	265	3.085	3.081	10.438	-4	99,87%
67	615000	Kapitalni transferi (68+.....+74)	266	303.575	229.907	120.445	-73.668	75,73%
68	615100	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	267	202.940	150.720	103.490	-52.220	74,26%
69	615200	Kapitalni transferi pojedincima	268	100.635	79.187	16.955	-21.447	78,68%
70	615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	269	0	0	0	0	0,00%
71	615400	Kapitalni transferi javnim preduzećima	270	0	0	0	0	0,00%
72	615500	Kapitalni transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima	271	0	0	0	0	0,00%
73	615600	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	272	0	0	0	0	0,00%
74	615700	Kapitalni transferi u inostranstvo	273	0	0	0	0	0,00%

75	616000	Izdaci za kamate (76+....+79)	274	4.945	4.938	2.899	-7	99,86%
76	616100	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	275	0	0	0	0	0,00%
77	616200	Izdaci za inostrane kamate	276	0	0	0	0	0,00%
78	616300	Kamate na domaće pozajmljivanje	277	4.945	4.938	2.899	-7	99,86%
79	616500	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	278	0	0	0	0	0,00%
80	600000	Tekuća budžetska rezerva	279	0				0,00%
81		TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (1 minus 43)	280	466.697	351.132	226.533	-115.565	75,2%
82		TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	281	0	0	0	0	0,00%
83		PRIMICI OD PRODAJE STALNIH SREDSTAVA (84+85+86)	282	0	0	15.050	0	0,00%
84	811100	Primici od prodaje stalnih sredstava	283	0	0	15.050	0	0,00%
85	811200	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	284	0	0	0	0	0,00%
86	811900	Ostali kapitalni primici	285	0	0	0	0	0,00%
87	821000	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA (88+.....+93)	286	449.502	278.116	367.027	-171.386	61,87%
88	821100	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	287	0	0	54.187	0	0,00%
89	821200	Nabavka građevina	288	129.216	127.948	276.724	-1.268	99,01%
90	821300	Nabavka opreme	289	18.000	17.145	11.226	-855	95,25%
91	821400	Nabavka ostalih stalnih sredstava	290	0	0	0	0	0,00%
92	821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	291	13.186	13.186	0	0	99,99%
93	821600	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	292	289.100	119.837	24.890	-169.263	41,45%
94		NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (87 minus 83)	293	449.502	278.116	351.977	-171.386	61,9%
95		NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (81 minus 94)	294	17.195	73.016	-125.444	55.821	424,6%
96		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	295					
97		PRIMICI OD FINANSIJSKE IMOVINE (98+.....+104)	296	0	0	0	0	0,00%
98	813100	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	297	0	0	0	0	0,00%
99	813200	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	298	0	0	0	0	0,00%
100	813300	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	299	0	0	0	0	0,00%
101	813400	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	300	0	0	0	0	0,00%
102	813500	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i zajedničkim ulaganjima	301	0	0	0	0	0,00%
103	813600	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	302	0	0	0	0	0,00%
104	813700	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	303	0	0	0	0	0,00%

105	822000	IZDACI ZA FINANSIJSKU IMOVINU (106+.....+112)	304	0	0	0	0	0,00%
106	822100	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	305	0	0	0	0	0,00%
107	822200	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i	306	0	0	0	0	0,00%
108	822300	Pozajmljivanje javnim preduzećima	307	0	0	0	0	0,00%
109	822400	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	308	0	0	0	0	0,00%
110	822500	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	309	0	0	0	0	0,00%
111	822600	Ostala domaća pozajmljivanja	310	0	0	0	0	0,00%
112	822700	Pozajmljivanje u inostranstvo	311	0	0	0	0	0,00%
113		NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (97 minus 105)	312	0	0	0	0	#DIV/0!
114		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	313					
115		PRIMICI OD ZADUŽIVANJA (116+120)	314	0	0	60.356	0	0,00%
116	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja (117+118+119)	315	0	0	60.356	0	0,00%
117	814100	Zajmovi primljeni kroz državu	316	0	0	0	0	0,00%
118	814200	Primici od inostranog zaduživanja	317	0	0	0	0	0,00%
119	814300	Primici od domaćeg zaduživanja	318	0	0	60.356	0	0,00%
120	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja (121+122+123)	319	0	0	0	0	0,00%
121	815100	Zajmovi primljeni kroz državu	320	0	0	0	0	0,00%
122	815200	Primici od inostranog zaduživanja	321	0	0	0	0	0,00%
123	815300	Primici od domaćeg zaduživanja	322	0	0	0	0	0,00%
124	823000	IZDACI ZA OTPLATE DUGOVA (125+.....+130)	323	7.195	7.194	3.719	-1	99,98%
125	823100	Otplate dugova primljenih kroz državu	324	0	0	0	0	0,00%
126	823200	Vanjske otplate	325	0	0	0	0	0,00%
127	823300	Otplate domaćeg pozajmljivanja	326	7.195	7.194	3.719	-1	99,98%
128	823400	Otplata unutrašnjeg duga	327	0	0	0	0	0,00%
129	823500	Otplata duga po izdanim garancijama	328	0	0	0	0	0,00%
130	823600	Otkup duga	329	0	0	0	0	0,00%
131		NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (115 minus 124)	330	-7.195	-7.194	56.637	1	100,0%
132		UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (95+113+131)	331	10.000	65.822	-68.807	55.822	658,2%

133		SINTETIČKA KLASIFIKACIJA FUNKCIJA VLADE (COFOG) (134+143+149+156+166+173+180+187+194+203)	332	1.750.456	1.446.741	1.413.666	-303.715	82,64%
134	01	Opšte javne usluge (135+.....+142)	333	905.676	846.042	1.017.586	-59.634	93,41%
135	011	Izvršni i zakonodavni organi, finansijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi	334	851.206	801.905	984.082	-49.301	94,2%
136	012	Strana ekonomska pomoć	335	0	0	0	0	0,00%
137	013	Opće usluge	336	50.420	42.087	31.785	-8.333	83,47%
138	014	Osnovno istraživanje	337	0	0	0	0	0,00%
139	015	liR Opće javne usluge	338	0	0	0	0	0,00%
140	016	Opće javne usluge n. k.	339	4.050	2.050	1.720	45.468	51,3%
141	017	Transakcije vezane za javni dug	340	0	0	0	0	0,00%
142	018	Transferi općeg karaktera između različitih nivoa vlasti	341	0	0	0	0	0,00%
143	02	Odbrana(144+.....+148)	342	0	0	0	0	0,00%
144	021	Vojna odbrana	343	0	0	0	0	0,00%
145	022	Civilna odbrana	344	0	0	0	0	0,00%
146	023	Inostrana vojna pomoć	345	0	0	0	0	0,00%
147	024	liR Odbrana	346	0	0	0	0	0,00%
148	025	Odbrana n. k.	347	0	0	0	0	0,00%
149	03	Javni red i sigurnost (150+.....+155)	348	0	0	0	0	0,00%
150	031	Policijske usluge	349	0	0	0	0	0,00%
151	032	Usluge protivpožarne zaštite	350	0	0	0	0	0,00%
152	033	Sudovi	351	0	0	0	0	0,00%
153	034	Zatvori	352	0	0	0	0	0,00%
154	035	liR Javni red i sigurnost	353	0	0	0	0	0,00%
155	036	Javni red i sigurnost n. k.	354	0	0	0	0	0,00%
156	04	Ekonomski poslovi (157+.....+165)	355	335.903	154.302	187.045	-181.601	45,93%
157	041	Opći ekonomski, komercijalni i poslovi po pitanju rada	356	0	0	0	0	0,00%
158	042	Poljoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	357	17.500	17.500	53.400	0	100,00%
159	043	Gorivo i energija	358	0	0	0	0	0,00%
160	044	Rudarstvo, proizvodnja i izgradnja	359	0	0	0	0	0,00%
161	045	Transport	360	140.700	129.099	103.490	-11.601	91,75%
162	046	Komunikacije	361	0	0	0	0	0,00%
163	047	Ostale industrije	362	177.703	7.703	30.155	-170.000	4,33%
164	048	liR Ekonomski poslovi	363	0	0	0	0	0,00%
165	049	Ekonomski poslovi n. k.	364	0	0	0	0	0,00%

166	05	Zaštita životne sredine (167+.....+172)	365	93.116	91.824	404	-1.292	98,61%
167	051	Upravljanje otpadom	366	0	0	0	0	0,00%
168	052	Upravljanje otpadnim vodama	367	91.916	91.010	0	-906	99,01%
169	053	Smanjenje zagađenosti	368	0	0	0	0	0,00%
170	054	Zaštita raznovrsnosti flore i faune i zaštita krajolika	369	0	0	0	0	0,00%
171	055	liR Zaštita životne sredine	370	0	0	0	0	0,00%
172	056	Zaštita životne sredine n. k.	371	1.200	814	404	-386	67,83%
173	06	Stambeni i zajednički poslovi (174+.....+179)	372	139.919	87.941	70.437	-51.978	62,85%
174	061	Stambeni razvoj	373	4.000	3.580	10.635	-420	89,50%
175	062	Razvoj zajednice	374	13.186	13.186	25.491	0	99,99%
176	063	Vodosnabdijevanje	375	0	0	0	0	0,00%
177	064	Ulična rasvjeta	376	53.200	52.767	17.365	-433	99,18%
178	065	liR Stambeni i zajednički poslovi	377	0	0	0	0	0,00%
179	066	Stambeni i zajednički poslovi n. k.	378	69.533	18.408	16.955	-51.125	26,47%
180	07	Zdravstvo (181+.....+186)	379	0	0	0	0	0,00%
181	071	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	380	0	0	0	0	0,00%
182	072	Vanbolničke usluge	381	0	0	0	0	0,00%
183	073	Bolničke usluge	382	0	0	0	0	0,00%
184	074	Usluge zdravstvene zaštite	383	0	0	0	0	0,00%
185	075	liR Zdravstvo	384	0	0	0	0	0,00%
186	076	Zdravstvo n. k.	385	0	0	0	0	0,00%
187	08	Rekreacija, kultura i religija (188+.....+193)	386	216.202	213.039	132.802	-3.164	98,53%
188	081	Usluge sporta i rekreacije	387	58.792	57.390	21.702	-1.402	97,61%
189	082	Usluge kulture	388	6.000	4.274	4.348	-1.726	71,23%
190	083	Usluge emitiranja i izdavaštva	389	109.960	109.959	102.875	-1	99,99%
191	084	Religijske i druge zajedničke usluge	390	40.650	40.616	3.180	-34	99,91%
192	085	liR Rekreacija, kultura i religija	391	800	800	697	0	100,00%
193	086	Rekreacija, kultura i religija n. k.	392	0	0	0	0	0,00%
194	09	Obrazovanje (195+.....+202)	393	10.540	9.540	2.310	-1.000	90,51%
195	091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	394	3.300	2.300	0	-1.000	69,69%
196	092	Srednje obrazovanje	395	4.900	4.900	1.400	0	100,00%
197	093	Obrazovanje poslije srednje škole koje nije visoko obrazovanje	396	0	0	0	0	0,00%
198	094	Visoko obrazovanje	397	2.340	2.340	910	0	100,00%
199	095	Obrazovanje koje nije definirano nivoom	398	0	0	0	0	0,00%
200	096	Pomoćne usluge obrazovanju	399	0	0	0	0	0,00%
201	097	liR Obrazovanje	400	0	0	0	0	0,00%
202	098	Obrazovanje n. k.	401	0	0	0	0	0,00%

203	10	Socijalna zaštita (204+.....+212)	402	49.100	44.053	3.081	-5.047	89,72%
204	101	Bolest i hendikepiranost	403	0	0	0	0	0,00%
205	102	Starost	404	0	0	0	0	0,00%
206	103	Nasljednici	405	0	0	0	0	0,00%
207	104	Porodica i djeca	406	2.000	2.000	1.000	0	100,00%
208	105	Nezaposlenost	407	0	0	0	0	0,00%
209	106	Stanovanje	408	0	0	0	0	0,00%
210	107	Socijalno isključenje n. k.	409	0	0	0	0	0,00%
211	108	liR Socijalna zaštita	410	1.400	1.397	0	-3	99,76%
212	109	Socijalna zaštita n. k.	411	45.700	40.656	2.081	-5.044	88,96%

U _____ Certificirani računovođa _____

Dana _____ Broj dozvole: _____

Rukovodilac

M.P.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

GORAŽDE
Nadležno ministarstvo

Općina Pale
Potrošačka jedinica - glava

Pale
Sjedište potrošačke jedinice

Obrazac BS
4245018920007

Identifikacioni broj
84.11

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti
0

Organizacioni broj
0

Operativni broj
0

Funkcionalni kod
0

Fond

Pojedinačni obrasci:

Konsolidovani obrasci:

BILANS STANJA
na dan 31.12.2023. godine

- u KM -

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procent (4/5) × 100
1	1	2	3	4	5	6
		I AKTIVA				
2	100000+ 200000	A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (3 do 10)	001	666.318	549.472	121,27
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali	002	634.883	482.217	131,66
4	120000	Vrijednosni papiri	003			
5	130000	Kratkoročna potraživanja	004	31.435	67.255	46,74
6	140000	Kratkoročni plasmani	005			
7	160000	Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama	006			
8	210000	Zalihe materijala i robe	007			
9	220000	Zalihe sitnog inventara	008			
10	190000	Kratkoročna razgraničenja	009			
11	000000	B. Stalna sredstva (14+17+20+21)	010	26.095.186	11.817.816	220,81
12	011000	Stalna sredstva	011	27.246.012	12.750.479	213,69
13	011900	Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	012	1.150.826	932.663	123,39
14	011-0119	Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (12-13)	013	26.095.186	11.817.816	220,81
15	020000	Dugoročni plasmani	014			
16	029000	Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	015			
17	020-029	Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (15-16)	016			
18	031000	Vrijednosni papiri	017			
19	031900	Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	018			
20	031-0319	Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (18-19)	019			
21	09	Dugoročna razgraničenja	020			
22		UKUPNA AKTIVA (2+11) = 41	021	26.761.504	12.367.288	216,39

* 1 0 4 9 8 4 8 3 8 8 5 4 8 4 *
str. 1 od 2

Kontrolni broj: 10498483885484

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
	1	2	3	4	5	6
23		II PASIVA				
24	300000	A. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (25 do 30)	022	634.688	613.308	103,49
25	310000	Kratkoročne tekuće obaveze	023	21.744	51.185	42,48
26	320000	Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	024			
27	330000	Kratkoročni krediti i zajmovi	025			
28	340000	Obaveze prema zaposlenicima	026	81.035	72.878	111,19
29	360000	Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	027			
30	390000	Kratkoročna razgraničenja	028	531.909	489.245	108,72
31	400000	B. Dugoročne obaveze i razgraničenja (32+33+34)	029	100.400	112.532	89,22
32	410000	Dugoročni krediti i zajmovi	030	100.400	112.532	89,22
33	420000	Ostale dugoročne obaveze	031			
34	490000	Dugoročna razgraničenja	032			
35	500000	C. Izvori stalnih sredstava (36+37+38+39-40)	033	26.026.416	11.641.448	223,57
36	510000	Izvori stalnih sredstava	034	26.024.429	11.705.284	222,33
37	520000	Ostali izvori sredstava	035			
38	530000	Izvori sredstava rezervi	036			
39	590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	037	65.823	4.969	1.324,67
40	590000	Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	038	63.836	68.805	92,78
41		UKUPNA PASIVA (24+31+35) = 22	039	26.761.504	12.367.288	216,39

Pale, 23.02.2024.
Mjesto i datum

FEJZIĆ (ZUFER) IZUDIN
Certifikovani računovođa

ALMIN ĆUTUK
Rukovodilac

1593/5
Broj dozvole

M.P.

038/222-268
Kontakt

Kontrolni broj: 10498483885484

str. 2 od 2

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

GORAŽDE
Nadležno ministarstvo

Općina Pale
Potrošačka jedinica - glava

Pale
Sjedište potrošačke jedinice

4245018920007 *

Identifikacioni broj

84.11

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti

Organizacioni broj

Operativni broj

Funkcionalni kod

Fond

Pojedinačni obrasci:

Konsolidovani obrasci:

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
Period izvještavanja od 1.1.2023. do 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	Broj konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos
1	2	3	4	
		I NOVČANI PRIMICI		
1		Prihodi (od 2 do 6)	450	1.429.314
2	710000	Prihodi od poreza	451	240.762
3	720000	Neporezni prihodi	452	192.565
4	730000	Tekući transferi (transferi i donacije)	453	748.014
5	740000	Kapitalni transferi	454	247.970
6	770000	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	455	3
7		Kapitalni primici i transferi (redni broj 8)	456	
8	811000	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	457	
9		Finansiranje (10+11+12)	458	
10	813000	Primici od finansijske imovine	459	
11	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja	460	
12	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja	461	
13		UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1+7+9)	462	1.429.314
		II NOVČANE ISPLATE		
15		Rashodi (od 16 do 21)	463	1.268.680
16	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	464	519.342
17	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	465	43.285
18	613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	466	299.225
19	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	467	171.983
20	615000	Kapitalni transferi	468	229.907
21	616000	Izdaci za kamate	469	4.938
22		Kapitalni izdaci (redni broj 23)	470	
23	821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	471	278.116
24		Finansiranje (25+26)	472	7.194
25	822000	Izdaci za finansijsku imovinu	473	
26	823000	Izdaci za otplate dugova	474	7.194
27		UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15+22+24)	475	1.275.874
28		NETO NOVČANI PRIMICI/ISPLATE (13 minus 27) ili (27 minus 13)	476	153.440
29		SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	477	482.217
30		SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28+29)	478	635.657

Pale, 23.02.2024.
Mjesto i datum

FEJZIĆ (ZUFER) IZUDIN
Certifikovani računovođa

ALMIN ČUTUK
Rukovodilac

1593/5
Broj licence

M.P.

038/222-268
Kontakt

Kontrolni broj: 155911166139

str. 1 od 1

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Bosansko-podrinjski kanton Goražde
OPĆINA PALE
OPĆINSKI NAČELNIK

Broj: 01-11-403-2/23
Datum: 12.08.2024.

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

IZJAVA RUKOVODSTVA

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI-ja 2580) daje se u vezi s vašom finansijskom revizijom **Općine Pale** za 2023. godinu, u svrhu izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu s posebnim propisima Federacije BiH za budžetske korisnike o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Izjava se daje i u svrhu potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, prikazane u finansijskim izvještajima **Općine Pale**, u svim značajnim aspektima usklađene s nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informisali):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana adekvatno su računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvređivanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava za slučajeve koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavke roba, usluga i radova proveli smo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.

- Postupili smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane u finansijskim izvještajima.

Omogućili smo vam:

- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji, za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja;
- pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku, pokrenutim protiv **Općine Pale** i koje je pokrenula **Općina Pale** i procjenu ishoda tih sporova;
- pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnjanja i isplate po tim osnovama;
- dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- neograničen pristup osobama u **Općini Pale** za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet povezanih stranaka subjekta i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo sve informacije u vezi s prevarom ili sumnjom da ona postoji, za koje imamo saznanja i koje mogu uticati na subjekt, a uključuju:
 - rukovodstvo;
 - zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli ili
 - ostale, gdje prevara može imati značajan učinak na finansijske izvještaje.

73 290 Prača, Ul. Himza Sablje broj 33. tel: +387(0)38 799 100, +387(0)38 799 102, fax: +387(0)38 799 101, +387(0)38 799 112, e-mail: praca@bih.net.ba, <http://www.praca.com.ba>

